

Déli Hírlap

A bánási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Keresztény sajtó vagy katolikus sajtó

A Bánáság és élén gyöngyével, Temesvár városával, a multban mindig példaképe volt a lakosság egyetértésének.

Az egyetértés elvét és szellemét féltve őrizték, ápolták és a vezető egyéniségek minden irányban fejleszteni igyekeztek. A surlódások lehetőségét kiküszöbölték és ha mégis jelentkeztek ilyen tünetek, azokat elsimítani igyekeztek minden oldalról. A békének és összhangnak védelmében résztvettem. Ráműtattam arra, hogy akkoriban Temesben egyetlen olyan választókerület sem akadt, melynek kizárólag katolikus választói lettek volna. Katolikus politikai programmal fellépni bárhol, nem találkozott volna a többi keresztény felekezet tagjainak helyeslésével. A választási küzdelem vallási villongásokra vezetett volna, megbolygatta volna az egyes választókerületek lakosságának hagyományos békéjét, a Katolikus Néppárt jelöltje pedig — megbukott volna. A pártvezetőség elfogadta érvelésemet és lemondott a Katolikus Néppártnak Temesben való megalakításáról.

Elnökségem alatt azonban megalakult az Országos Katolikus Népszövetség temesmegyei tagozata. Ez nagyarányú, buzgó és igen eredményes munkásságot fejtett ki, de mindenkor súlyt helyezett a tradicionális bánási egyetértés érdekeinek védelmére, általánosságban és egyénenként is megadva mindenkinek anyanyelve és vallása szerinti jogait, tiszteletben tartva igényeit, azt a megértést és tiszteletet, melyet a magunk számára is megköveteltünk. Az azóta eltelt évek hosszú sorára visszatekintve, jóleső megelégedéssel állapítom meg, hogy ez a tevékenységünk senkinek az érdekeit nem sértette az egyetértést meg nem zavarta és a béke példás volt.

Nagy jelentőséget tulajdonítottunk mi is a katolikus sajtónak. Voltak krajcáros lapjaink, a Temesvári Ujság és a Die Zeitung és ezek mellett megjelentek Temesvárott a Südungarische Reform és Der Freinütige című katolikus jellegű lapok is. Foglalkoztunk nagyobb katolikus sajtóorgánium alapításának tervével is, de ezt úgy az egyházi, mint a világi katolikus mérvadó tényezők elvetették. A már meglévő sajtóorgániumok kielégítették az igényeket, melyeket a közönség a tisztán katolikus hirszolgálatással szemben támasztott. Ujabb nagyobb lapok indítása ellenkező irányú sajtótevékenységet váltottatott volna ki, ami megzavarta volna a békét és nyugalmat. A krajcáros lapokat olvasóközönségünk fenntartotta, újabb nagy lapok indítása csak nagyarányú szubvencióval lett volna lehetséges, vagy pedig hatalmas ráfizetéssel. Ennyit az akkoriban Temesvárott létezett katolikus sajtóról.

Kimondottan és kizárólag katolikus lapokat Temesvárott és a Bánáságban alapítani és fenntartani ma éppen annyira nem lehet, amint nem lehetett annak idején fenntartani. Nekem mint csak katolikusnak és csak magyarnak az a véleményem, hogy nem kimondottan katolikus, hanem keresztény szellemben szerkesztett magyar ujság a katolikus és a magyar ügyet ma egyaránt szolgálja. **Oxel Rónay Mihály** báró

Száz kilométeres vonalon áttörték a Maginot-vonalat

A németek pénteki győzelme

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállás közli: Antwerpen és Namur között tomboló csatában Vavretől délre áttörtük a Dyle állást és elfoglaltuk a Namur erőd északkeleti arc-vonalát.

Naubeugetől délre egészen a Sedantól délkeletre fekvő Carrignanig 100 kilométernyi szélességben áttörtük a Maginot-vonalat. A francia páncélos erőket, amelyek Dinantól nyugatra szembeszálltak a német páncélos erőkkel, megvertük

A hadsereg és a légi haderő kötelékei mindenütt üldözik a nyugat felé visszavonuló ellenséget.

A Sedantól délkeletre folyó harcokban 12 ezer foglyot ejtettünk, közöttük két tábornokot és számos löveget szákmányoltunk. A Saar vonalon folytattuk a felderítő tevékenységet a Maginot-vonal ellen. Hollandiában folyamatban van a Zeeland tartományban lévő szigetek elfoglalása. A Tholem sziget csütörtökön megadta magát.

Párisból jelentik: A francia közvélemény visszafojtva várja a Maas mentén folyó nagy csata híreit. Alapok nyugalomra és hidegvérre intik a közönséget és hangoztatják, hogy

a helyzet súlyos, de kétségbeesés nem mondható.

— Ha még súlyosabb balsikerek érnének minket — írja a Temps —, ha országunk terti-lete ujjabb német invázióknak volna kitéve,

még akkor sem kellene kétségbeesni,

hanem fokozottabb eltökéltséggel kellene a jövődőkért szembe szállnunk.

Londonban elismerik, hogy a németek megnyerték a háboru „első menetét“

Londonból jelentik: A Reuter iroda közli: Illetékes angol körök pénteken délután súlyosnak ítélték meg a helyzetet, miután

német gépesített osztagok behatoltak a francia védelmi vonalba és jelentős mértékben folytatták előnyomulásukat francia területen. A német egységek nem a tulajdonképpeni Maginot-vonalat törték át, hanem a Belga határ mentén elhúzó erődítmény vonalat, amelyet az elmúlt 12 hónap alatt építettek. A német sikert elsősorban a nehéz tankok eredményezték, amelyeket alacsonyán szálló bombavetők támogattak a hadműveletekben. Az angol repülőgépek fényes tevékenységet fejtettek ki és a német repülőkhöz láthatólag kitértek a harc elől. Valamennyi eddigi összecsapás alkalmával az angol gépek és a brit pilóták fölénye domborodott ki. Illetékes helyen úgy vélik, hogy a német gyengeség okát részben a

benzinhiány, részben pedig a német pilóták gyakorlatlansága okozza.

A németek nagykiterjedésű területet nyertek és mondható, hogy megnyerték az első menetet is,

de csak az első menetet, mert úgy az angol, mint a francia államférfiak egyöntetű bizalommal tekintenek a végső eredmény felé. A további német támadásokra vonatkozólag nincs semmi értesülés. A támadások épp úgy történhetnek északnyugat, mint délnyugat felé.

A francia egységeket most csoportosítják annak érdekében, hogy visszaszorítsa a németeket.

Nyomos okok vannak arra, hogy feltételezzék miszerint a német gépesített osztagok és az üzemanyagot szállító tartály kocsik között megszakadt az összeköttetés.

A belga kormány elhagyta Brüsszelt

Osztdéből jelentik: Csütörtök óta a belga kormány a városban tatrózkodik. A kormány a belga legfelsőbb hadvezetőség hozzájárulásával az utolsó percben hagyta el Brüsszelt. A kormány távozása drámai körülmények között ment végbe, mivel az

autókon, amelyen utaztak, német repülőgépek bombázták. A kormány részben Osztdében, részben környékén rendezkedett be. Brüsszelben csupán a pápai nuncius, az amerikai nagykövetség és az olasz nagykövetség személyzete maradt.

A németek Svájcra át vártak támadást

Berlinből jelentik: A Völkische Beobachter cikket közöl, amelynek címe: „Uj támadás”. Ebben a franciáknak azt a véleményét fejezi ki, hogy a győzelmet csak úgy érik el,

ha megkerülük a német erődműveket nyugat felől, Svájcra keresztül, vagy Belgiumon át.

Ezt a lehetőséget azonban már a németek megvalósították Belgium és Hollandia megtámadása révén. Mégis — fejezi be cikkét a lap — úgy látszik a nyugati hatalmak újabb tervével állunk szemben, mert azok újabb harcot keresnek.

A pénteki fordulatot megelőző események

A német jobb szárny végezte az áttörést

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: Hollandia kapitulációját a német csapatoknak Amszterdam és Hágába való benyomulása véglegesítette. Hollandia rövidesen ismét megismeri a rendet és a nyugalomát. A lakosság lojálisan viselkedik és folytatja munkáját. Az itteni német haderőnek nagy részét néhány napon belül ki lehet majd vonni Hollandiából és belevethetik a nagy csapatába a Dyle környéki állások ellen Antwerpen környékén, ahol a közeli napokban a harcok csúcspontjukat fogják elérni. Itt erős angol, francia, belga csapatok folytatják a harcot és

szakértők véleménye szerint többmillió katonára a legmodernebb felszereléssel harcol egymással.

Belgium jövője nagyrészt ez óriási harc kimenetelétől függ. A franciák és angolok, de különösen az utóbbiak, befolyásolták a belgákat, akik visszaözlőben voltak, hogy tartsák a dylei vonalat, mert így akarták megakadályozni azt, hogy a német csapatok a belga tengerparthoz is eljussanak, ami megkönnyítette volna Anglia közvetlen megtámadását. A német csapatok előnyomulása eddig tervszerűen folyt, sőt azt is lehetne mondani, hogy senki sem várta a német hadsereg jobb szárnyának ilyen gyors sikereit. A német hadsereg balszárnyának csak az a célja, hogy meggátolja a francia haderőnek kelet felé történő esetleges oldaltámadását. A franciák több ponton megkísérelték, hogy részt üssenek a németek soraiban. Tegnap első ízben vették harcba a franciák a legnagyobb típusú rohamkocsikat. A szárazföldi csapatok és a repülőgépek megakadályozták ezt a támadást és visszaverték ezeket a mozgó várakat. Meg lehetett állapítani, hogy ezek a nagy francia harci-kocsik kitűnő célpontul szolgáltak a repülőgépek támadásainak. Sok ellenséges tankot az ágyúk lövedékei tettek harcképtelenné.

KÖLNT BOMBAZTAK

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy szerdáról csütörtökre virradó éjszaka Köln város felett ellenséges repülőgépek jelentek meg és bombatámadást hajtottak végre. A támadás során egy személy életét veszítette, egy másik pedig megsebesült. Néhány ház a bombák erősen megrongáltak. Igen sok bomba a nyílt mezőn robbant fel és nem okozott kárt.

MÁR CSÜTÖRTÖKÖN RÉST TÖRTEK A NÉMETEK.

A Havas ügynökség jelenti: A péntek délelőtti francia hadijelentéssel kapcsolatban a katonai helyzetet a következőképpen ítélik meg: A csütörtöki nap aránylag előnyösen zárult. A francia csapatokon ütött rés elleni ellentámadás kielégítő körülmények között folyt le. Ez a rés a Chambre és Sedan között keletkezett.

Sedantól délre rendkívül nehéz ütközet folyik

és ez semmiféle változást nem hozott a helyzetben. Erődöket és falvakat foglaltak el és foglaltunk vissza. Ezek

ötször-hatszor cseréltek gazdát.

Pénteken reggel a németek megismételték támadásaikat a Chambre folyótól északra az angol haderők ellen, Louvain és Malines környékén, valamint Retheltől északra.

A Havas jelenti: Péntek reggel érkezett jelentések szerint csütörtök este a következő helyzet volt a harcokban: az angol, belga és francia csapatok az Escaut s Chambre folyók torkolatánál helyezkedtek el széles kiterjedésben, valamint Retheltől északra és Sedantól keletre, ahol csütörtökön erőteljes csatározások folytak. A front többi helyén viszonylagos nyugalom volt.

NÉMET SIKERREL KEZDŐDÖTT A PÉNTEKI NAP.

A német hadvezetőség jelenti: A német repülők május 17-én, pénteken már a kora reggeli órák-

és ugyanabban az időben Angliát is támadták.

OSTENDÉBEN VAN A BELGA KORMÁNY

Ostendéből jelentik: A belga kormány csütörtök óta a városban tartózkodik.

A belga hadvezetőség csütörtök este jelentése: Anverstől északra és északkeletre az ellenség érintkezésbe került csapatainkkal. Délre az ellenség gyalogos egységeinek támadásait visszavertük. Belgium középső részében, a szövetségesek által eloglalt állásoknál erőteljes harcok folynak.

CSÜTÖRTÖKÖN LANYHULT A TÁMADÁS

Párisból jelentik: A francia hivatalos jelentés a következő: A harcok csütörtökön és péntekre virradó éjszaka folyamán megszakítás nélkül folytak Sedantól délre és Retheltől északra. A belgiumi harcok azonban vesztek hevesességükből. Elzász Lotharingiából nincs különösebb jelenteni való.

Havas iroda magyarázó közleménye szerint Namur és Sedan között a helyzet csütörtökön nem változott majdnem semmit. A harcok ezen a frontszakaszon is tovább folytak, de már nem olyan hevesen, mint előzőleg. A csütörtöki viszonylagos lanyhulásból nem lehet azt következtetni, hogy a németek előnyomulással végleg felhagytak volna. A beállott nyugalomát a francia főparancsnokság arra használta fel, hogy megerősítsék állásaikat és a csapatokat elosszák. A jelentés végül megjegyzi, hogy

a légi ütközetek továbbra is teljes hevességgel folynak.

Ugyancsak a Havas ügynökség jelenti azt is, hogy péntekre virradó hajnalban Louvain és Malmédy között a németek újabb támadást intéztek a belga csapatok ellen.

Uj erőre kapott a harc Sedan körül

Párisból jelentik: A szövetségi hadvezetőség végrehajtotta azokat a csapat átcsoportosításokat, amelyek a Maastól nyugatra elterülő vidéken a német páncélos osztagok behatolása végett szükségessé váltak. A hadvezetőség friss csapatokat is vont össze azokon a helyeken, ahol a német csapatok behatoltak. A németek hasonló intézkedéseket tettek és

pénteken reggel a Chambre-folyó és Sedan között újabb támadást kezdtek.

Amíg csütörtökön az említett vonalakon aránylag nyugalom volt, Sedannal az elkeseredett harc tovább folyt. A küzdelmek során az e vi-

déken lévő egyes községek és erdők egymásután hat ízben cseréltek gazdát.

ANGOL REPÜLŐTÁMADÁSOK

Londonból jelentik: Tegnap a hajnali órák óta az angol légirajok hullámai egymás után támadták bombákkal és gépfegyverekkel a Maas völgyében előnyomuló ellenséges csapatokat és állásokat. A pontonhidakat levegőbe röptették és az utakat a nehéz bombák által eltalált tankok és teherautók roncsai zárják el. A támadások során 35 ellenséges bombavető gépet lelőttünk.

Londonban számolnak német repülő-támadással

Londonból jelentik: A brit közvélemény a nyugati harctérről érkező jelentéseket hidegvérű nyugalommal fogadja. A belgiumi és a Sedan környéki német előnyomulásnak nem tulajdonítanak túlságosan nagy jelentőséget, noha jól tudják, hogy

Hollandia megszállásával a német bombavetők alig félóra távolságra kerültek az angol partoktól.

Az angolok lelki világával nem fér össze a pánik és félelem. Minden programszerűen folyik, ami

nem jelenti azt, mintha Londonban és Angliában nem számolnának a német légitámadással,

de talán azzal magyarázható a túlságosan nyugalm, hogy az angol nép minden meglepetésre felkészült.

Londonban különben az amerikai állampolgárok hazarendelését azzal magyarázzák, hogy az Egyesült Államok rövidesen belép a háborúba a szövetségesek oldalán.

Az olasz beavatkozást illetően London véleménye az, hogy el kell készülni a legrosszabbra, de a legjobbat kell remélni.

ÖT BELGA VÁROS ELPUSZTULT

Brüsszelből jelentik: A Reuter ügynökség jelenti: A Brüsszel környéki városok, amelyek nincsenek a harci zónában, a németek rendszeres pusztításának esnek áldozatul. Louvainre az a sors vár, ami a világháborúban érte. Namurt háromnegyedrészben elpusztították az ellenséges repülőgépek, mielőtt még a csapatok megtámadták volna. Tirlemont, Bicot és Aerschot városok eltűntek a föld színéről. Lüt-

tich aránylag keveset szenvedett, bár az erődök egy része meg ellenáll. A belga kormány rövidesen memorandummal fordul a világhoz a németeknek a belga polgári lakossággal szemben tanúsított magatartása miatt.

A Reuter ügynökség jelenti, hogy csütörtökön Louvain belga városban elkeseredett harcok folytak az angol és német csapatok között. Az angolok

minden uccakereszteződésnél elszánt küzdelmet vívtak

és az újabb jelentés szerint végül is kiszorították a városból a németeket. Namur és Louvain között a szövetséges csapatok készenállanak az újabb német támadások elhárítására.

PÁRIST SENKISEM HAGYHATJA EL

Páris környékét katonai körzetnek minősítették. Ennek értelmében senki sem hagyhatja el Párist külön engedély nélkül.

DUISBURG BOMBÁZASA

Berlinből jelentik: Az újságok közlik azt a hírt, hogy Duisburg bombázásánál hárman vesztették életüket.

ANGLIA HAJÓKAT ÉPÍT

Londonból jelentik: Anglia tengeri fegyverkezésének programjáról a következő részleteket jelentik: 1939. február 1-én a kisegítő hajókon kívül a következő hadihajók állottak építés alatt: hét páncélos, öt repülőgépanyahajó, huszonöt cirkáló, huszonnyolc torpedóromboló, huszonöt aknakutató, az ugyanez év február 28-iki program alapján pedig további két páncélos, egy repülőgépanyahajó, négy tengeralattjáró, négy cirkáló, harminchét torpedóromboló és más kisebb egységek.

A német győzelem részletei

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról jelentik: A Namur és Antwerpen között folyó harcok során a német csapatok áttörték a Dyle erődvonalat és Namurtól észak-keletre levő erődítményeket elfoglalták. A Maginot-vonalat a német csapatok száz kilométeres hosszúságban Maubeuge és Sedan között áttörték.

A francia páncélos osztagokat Dinantól nyugatra megvertük.

A német hadsereg kötelékéi és a német légi haderő egységei minden irányban üldözik a nyugat felé visszavonuló ellenséget. A Sedantól délkeletre lezajlott csatákban Baltz német ezredes egy gépesített gyorsereget élén személyi bátorságával különösképpen kitűntette magát, óriási eredményeket ért el lelkes csapataival. Az arcvonal eme szakaszán a németek eddig 12 ezer katonát, közöttük több tisztet és két tábornokot ejtettek foglyul. A német csapatok ezenkívül számos ágyút zsákmányoltak.

Délén erős német egységek visszaverték az ellenség támadásait és az ellentámadás során előrenyomultak.

A Saar-vidéken tovább folytatták a Maginot-vonal felderítését. Amint már csütörtökön jelentette a főhadiszállás, a francia tüzéség ágyúzni kezdte Rasfadt nyílt várost anélkül, hogy erre bármilyen okuk lett volna.

A németek azonnal megtorlást alkalmaztak és Hagenau várost vették tűz alá.

Hollandiában tovább folyik a Zeeland-tartományhoz tartozó szigetek elfoglalása. Tholan szigete még csütörtökön megadta magát. Május 16-án a német légi haderő egységei az ellenséges csapatok mögötti vonalakat bombázták és ez alkalommal vasúti vonalakat és utakat rongáltak meg.

Teli találat ért több csapatszallító vonatot és menetelő csapatoszlopokat széjjelszórtak.

A tengeren egy ellenséges cirkálót és egy másik hajót a német repülők elsüllyesztettek. Egy csapatszallító hajó súlyosan megsérült és zátonyra futott. Két torpedórombolót a német repülők bombái megrognáltak, míg

az Északi tenger közepén egy tengeralattjárót teli találat ért.

Narvik közelében egy hadihajót és egy cirkálót néhez bombák találtak el. Ezenkívül egy 15 ezer tonna tartályhajót a bombák felgyújtották. Csütörtökön az ellenség vesztesége 59 repülőgép volt, ezek közül 30-at légi harcban lőttünk le, nyolcat a légelhárító tüzéség tett ártalmatlanná, a többit pedig repülőtereken semmisítettünk meg. 15 német gép hiányzik.

A Vatikán nem kérte a spanyol kormánytól tartózkodási hely kijelölését

Madridból jelentik: Hivatalosan megcáfolták azt a hírt, hogy a spanyol kormányt a Vatikán felkérte volna arra, hogy jelöljön ki tartózkodási helyet a Vatikán és a pápa számára.

Hasonló hír különben forgalomba került Portugáliával kapcsolatban is.

(Rador.)

Megújultak az olaszországi tüntetések a szövetségesek ellen

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség közli: Egész Olaszország területéről beérkezett hírek arról számolnak be, hogy csütörtökön egész nap

tovább folytatódott a heves tüntetések az angol-francia dugáru ellenőrzés tulkapásai ellen.

Fiatal fasiszták és a nép végelláthatatlan menetben sorakoztak fel és tiltakoztak a szövetségesek tengeri ellenőrzése ellen. A tüntetők a Duce-t éltették, akihez táviratokat küldtek, melyekben biztosították, hogy bármely pillanatban rendelkezésére állnak és türelmetlenül várják parancsait.

Visszatért Belgrádba a Moszkvába küldött jugoszláv bizottság

Táviratváltás a bizottság elnöke és a külkereskedelmi népbiztos között

Moszkvából jelentik: Georgevics a Moszkvából visszatért jugoszláv gazdasági küldöttség elnöke, miután elhagyta Oroszország területét. Táviratot intézett Mikolján szovjet orosz külkereskedelmi népbiztoshoz, amelyben annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy

a gazdasági kapcsolatok megteremtése hozzá fog járulni a két ország közötti barátság kimélyítéséhez.

Mikolján népbiztos ugyancsak táviratban válaszolt.

Belgrádból jelentik: Az a kereskedelmi bizottság, amely aláírta a moszkvai egyezményt, csütörtökön délelőtt tért vissza Belgrádba. Ebből az alkalomból Georgevics, a bizottság elnöke a következőket mondotta:

— Rendkívüli mértékben meg vagyunk elégedve az elért eredményekkel. A bizottság tagjai meggyőződhetek arról, hogy Oroszország nagy rokonszenvvel viseltetik Jugoszlávia iránt. Molotov és Mikojan népbiztosok a legnagyobb szívéllyességgel fogadtak bennünket.

Szigoru törvény Jugoszláviában a semlegesség fenntartása érdekében

Minden külföldi tartózkodását felülvizsgálják

Belgrádból jelentik: Az Avala jugoszláv hírszolgálati iroda közli: A minisztertanács rendeltörvényt hozott, amelynek célja a jugoszláv sajtó semlegességének biztosítása. A rendeltörvény megtitlja sajtó útján, vagy egyéb írás formában az alantiek közlését:

1. A hadviselő felek bármelyikének előnybe helyezése.
2. A hadviselő bármelyike ellen gyűlölet szítása.
3. Barátságtalan hangulat keltése bármelyik hadviselő irányában.
4. Bármely állam hadseregének támadása, vagy lebecsülése.
5. Kitalált és valóságnak meg nem felelő

hírek közlése, amelyek megronthatják Jugoszlávia és egy másik állam közötti viszonyt.

Hasonlóképpen tilos olyan előadások, beszédek, rajzok, karrikaturák, fényképek, vagy a közönség számára készült filmek terjesztése, amelyek a fentebb említett tényeket magukba foglalják. A büntetések ezen a téren tíz évi börtön és 100 ezer dinár pénzbüntetésig terjedhetnek.

Belgrádból jelentik: A Belgrádban tartózkodó idegenek ellenőrzése céljából a prefektúra rendeletet adott ki és ebben kötelezte őket, hogy ABC sorrendben jelentkezzenek május 20-tól kezdve és hozzák magukkal valamilyen igazoló irataikat.

Narviknál visszavonultak a szövetségesek

A norvég főhadiszállás az alanti jelentést adta ki: A norvég és szövetséges csapatokat szerdán este Rómánál megtámadták. A szövetséges csapatok rendben visszavonultak, míg a norvégok egyik százada kénytelen volt Mo irányába 70 kilométernyire visszavonulni. Lofoten környékén a norvég csapatok épp úgy, mint Narvik körül és a Cuke völgyében megtisztítják a terepet.

A hatalmak Holland-India status quója mellett

Tokióból jelentik: A francia nagykövet tegnap megjelent a külügyminiszternél és biztosítékokat nyújtott át HUolland-Indiát illetően. A japán külügyminisztérium szóvivője a látogatással kapcsolatban kijelentette, hogy a francia nagykövet kormányának nevében közölte azt a tényt, amely szerint Franciaország hajlandó Holland-India status suoját elismerni olyan értelemben, mint ahogyan azt Arita külügyminiszter múlt heti beszédében leszögezte.

Julianna holland trónörökös nő férje Zeelandban harcol

A londoni holland követség hivatalos közleményt adott ki, amely szerint illetékes helyről jelentik, hogy Bernhard herceg, Julianna holland trónörökös nő férje a Zeeland tartományban küzdő holland csapatoknál tartózkodik. Közlik azt is, hogy Halifax lord angol külügyminiszter csütörtökön délután kihallgatáson jelent meg Vilma királynőnél, a Buckingham palotában.

Vilmos excsászár Keletporoszországba költözik

Berlinből jelentik: Vilmos volt német császár hír szerint elhagyja doorni tartózkodási helyét és egyik keletporoszországi birtokán telepszik le. A német kormány állítólag megadta az engedélyt erre azzal, hogy a volt uralkodó teljesen magánemberként fog szerepelni.

Roosevelt pártközi egyezmény harmadszor is elnök lesz

Newyorkból jelentik: Amerikai politikai körökben olyan hírek keringenek, hogy az Egyesült Államok nagy pártjai: a demokrata párt és a köztársasági ellenzék között bizalmas tanácskozás folyik az elnökválasztási harc tombolásának kikapcsolása érdekében. Az európai események ugyanis lényegesen csökkentették a belpolitikai ellentéteket a két nagy amerikai párt között és így nem lehetetlen, hogy megegyezés jön létre közöttük nemcsak az elnökválasztás, hanem a közös kormányzásnak a kérdésében is. A megegyezés alapján Rooseveltet jelölnék egyhangulag elnöknek, míg az alelnöki tisztséget a köztársasági ellenzék egyik vezetője kapná. Az új kormány a két párt koalícióján alapulna.

Anglia ajánlata Oroszországnak

Belgrádból jelentik: A Politika című lap mai száma közölte Mussolini miniszterelnökkel Angliának azokat a végső ajánlatait, melyek mellett London lehetővé akarja tenni Olaszország távolmaradását a háborútól. A lap szerint az ajánlat két leglényegesebb pontja a Gibraltár semlegesítése és Malta hovatartozása dolgában a népszavazás elrendelése.

Erdélyi minorita szerzetes utilevelei Braziliából

Akik dolgoznak és akik henyélnek. Magyar munkások Sao Paulóban
Hogyan öltözködnek a brazil leányok és asszonyok?

XV.

Porto Alegre, 1940. március közepe. Vasárnap reggel fél hatkor érkezik az Air France postarrepülőgépe Buenos-Ayresből. Óriási zúgással veri fel a várost. Mindenki felnéz, hogy lássa a csillagos égen úszó csodát: egy vörös és egy fehér üstökös, melynek keresztvonalában két fehér csillag ragyog, a repülőgép lámpái. Négy óra múlva ez a repülőgép már Rióban van (vasúton 4 nap) és szerdán este Párisban. Az óceánt Natal és Dakur között repüli át (3200 km.) Az Air France-on kívül még három társaság szállít postát, a Panair (pánamerikai), a Varig és a Condor. Egymással versenyeznek pontosság és gyorsaság tekintetében. Közvetlen járataik vannak: Santiago—Chile—Argentína—Páris—Konsztinápoly—India—Sorigon és Hong-Kong között. Ötvenezer km. távolságra adnak ki jegyet egy személynek. Ezek közé én nem tartozom.

Elvállaltam a szigorú kármelita apácák gondozását. Mind úgy öltöznék, mint Kis Teréz. Az öregesen meglátszik a klauzura hatása, de a fiatalok tele vannak mosollyal és életkedvvel. Ezek közül, akik még nincsenek beöltözve, lejönnek a templomba és nem haragszanak, ha az ember megszólítja őket. Március 1-én pontosan megnyíltak az iskolák kapui és a város megtelt egyenruhás gyermekekkel. A leányok egytől-egyig fehér blúzban és kék szoknyában, a fiúk kaktuszszínű hosszú nadrágban, katonás blúzban, derék- és vállszíjjal járnak szűz csapatokban az utcákon. Engem pedig befogtak, gyóntatni a strandokról hazaérkezett fiatal zsványokat. Azt mondják, hogy több előtűk a tekintélyem, mint a sovány brazil papoknak. Annyi igaz, hogy eddig mind megígérte, hogy megjavul és becsületesebben fog tanulni, mint tavaly. Az elemista kisleányok az uccán előre kezét nyujtanak s csak akkor kapják el a kacsókat, amikor szemüvegveszem pirosra lakkozott körmeiket a kezükön és lábukon. Az nem úrilány, akinek a keze-lába nincs kifestve. Mert az biztosan dolgozik. Tehát rá van szorulva. A leány arra való, hogy kirkatba tegyék.

Leány az uccán nem visz csomagot. Még a cselédek sem. A Wild-laboratóriumban dolgozik egy tucat fiatal leány. A napokban szoltam az egyiknek, hogy hozzon egy újságot a szomszéd trafikból. Irtozatos dőbbenet volt a válasza. Öngyűsége végre megmozdult, bement az öltözőbe, levetette hófehér munkakabátját, kifestette az arcát, kalapot tett a fejére s aztán néma előkelőséggel átment az újságért. Egy másik alkalommal egy üres dobozt kellett levenni a szekrény tetejéről. Egyik sem mozdult. Végre is a tulajdonosnő állt fel a székre és emelte le a könnyű semmiséget. Többen a posta előtt mennek haza. De egyiket sem szabad megkérni, hogy levelet dobjon be. Ez nem az ő dolga. A kifutó fiú elmegy a vásárcsarnokba s megvesz egy tyúkot, de papírcsokba teszi s úgy hozza haza. Amióta megszűnt a rabzoltság, azóta kosárral senki sem jár az uccán. Brazil asszony piacra nem jár. A mészáros elhossa a húst, a tejcsarnok a tejet, a portugál a főzeléket és a gyümölcsöt házhoz szállítja. Kenyeret csak a külföldiek esznek. Arról lehet megismerni őket, hogy aktatáskákat cipelnek.

Dolgozni is csak a estrangeiro-k dolgoznak. Aki nem tanul meg az óházában, megtanul itt, vagy elzúllik. Találkoztam jó néhányval s nem csodálom, ha a beérkezettek, akik már valami vagyonra tettek szert, borzadva nyitnak ajtót ha egy ismeretlen „honfitárs” látogatja meg őket. Szorgalmas ember zöldágra vergődik, de hányszor csalódik s hányszor kell mindent előléről kezdenie! Paraná államban egy fűrésztelepen a százados fenyők alatt egy kurtakorezmában ebédeltünk öcsémrel s kanalaztuk a pacalt fekete babbal. Magyarul beszélgettünk s akkor észrevesszük, hogy egy 16 éves kamasz körülöttünk ólálkodik. Semmit sem tulajdonítva a dolgnak, a kis állomás felé igyekeztünk. Ott élénk áll a raktáros, illedelmesen tiszteleg s bemutatkozik, hogy Ötvös Róbertnek hívják. Zsibón született. Zilahon járt képzőbe s az a kamasz az ő fia. Felesége Varga Erzsébet Mikolcáról. A komája, szintén vasutas, Gyertyás János Barcsról. De vannak itt többen is a szászokra s örülnének, ha

tudnák, mikor jövök vissza errefelé, ahol a madár sem jár. Itt küzdenek a nagy világégés óta, s élnek havi 250 milreisből (másnak még ennyi sem jut), de nem panaszkodnak, mert tudják, hogy a gyermekeik boldogabbak lesznek. A kivándorlót senki sem bántja, de hiányos nyelvtudása miatt mindig akadályokba ütközik. Kezdetben jobb dolguk volt az orvosoknak és fogorvosoknak, meg a gyógyszerészeknek. De ma már anvira elszaporodtak, hogy mindent vállalnak, csak hogy pénzhez jussanak. Brazília a patikák eldorádója. A patikában találkozik az intelligencia, ott lehet kapni mindennapi használatra „vértisztítót (értsd: vérbaj elleni szert), százféle szappant és injekciót, meg Wild-nasztillát. Ott minden kivándorolt asszonyról tudják, hogy miből öltözködik, s miből telik 2000—2500 leies parafacipőre. Mert ilyen cipő „kreációk”, mint itt, sehol sincsenek a világon. A formájuk és a kidolgozásuk minden képzeletet felülmúl. Csak az a fontos mindegyiknél, hogy az orrán lyuk legyen s látni lehessen a szépen kipirosított körmeiket. A cipőhöz hasonló bolond kalap kell, minél drágább, annál jobb.

Öltözködésben, viselkedésben fődolog a szép külső forma. Jó családból a legújabb típusú autó sem hiányozhat, de aztán, hogy milyen a fehérnemű, az nem fontos. A fényűzéssel berendezett, kacsalábon forgó földig tükörrel és márvánnyal borított borbélyüzletek mindig tele vannak vendéggel. Vasalatlan ruhában még a gimnázista sem megy ki az uccára és a villamoskalauz is mindennap frissen ki van készítve. A

Alfieri olasz nagykövét fogadtatása Berlinben

A német sajtó szíves szavakkal foglalkozik Dino Alfierinek, az új olasz nagykövetnek Berlinbe történt megérkezésével. A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy a mostani időben különösen szeembetűnik Dino Alfieri küldetésének jelentősége. A fasiszta Olaszország olyan férfiut küldött hozzánk, akit, mint a német-olasz barátság uttorójét és a tengelyszövetség előharcosát üdvözölünk. Hasonló melegszéggel írják Alfieri megérkezéséről a többi német lapok is.

(Rador.)

szint mégis a járdán játszó, ugráló, karikázó gyermekek adják meg, akiknek mindenki kitér. A kislányok 10 éves korig igen rövid ruhát hordanak, de a maga lábán járó fiú már hosszú nadrágot. Minden iskolásfiú kitűnően ministrál. Rendesen az anjától tanulja el. A pappal kezefognak s felajánlják szolgálataikat: „as suas ordens”. Braziliában az emberek igen közvetlenek. Itt nincs „kezeskolom, alázatos szolgálja”, stb., csak egyszerűen Senhor, Senhora, de ez a megszólítás a gyermeknek és a cselédnek is kijár. A gyóntató pap sem mondja a lurkónak, hogy „te”, hanem „senhor” s így próbálja a bizalmát megnyerni. Csupán a levelezésben vannak címek, ott aztán korlátlan mennyiségben.

A legtöbb magyar munkás Sao Paulóban s annak külvárosában él. Számukat 25.000-re teszik. Négy magyar papjuk van, mind a négy bencés. Éppen most hívtak meg, hogy tartsak nekik szentbeszédet és segítsék hitet önteni beléjük, amely már-már elhagyja őket a kenyérért és a fennmaradásért vívott harcokban. Hosszú évek szigorú takarékosága és fájtó kiábrándulása kellett ahhoz, amíg egy-egy városnagydobba tudtak tömörülni és a hepehupás, vízenyős gödrös külterken annyi négyszöglet tudtak vásárolni, hogy felépíthették cseréptetőt, muskátlis házikójukat. Sajnos, a nagy szeretettel összeragasztott házikóba rendesen csak aludni járnak. Nappal a nús, vas, vagon, cipő, textil és bútorgyárakban dolgozik az apa, sőt az anya is, vagy a felhőkarcolók építkezésénél. Soknak egyáltalán nem mestersége az, amit vállal, de megtanulja és gyakran munkavezető lesz. A gyermekek még ágyban vannak, mikor az apa elmegy hazuról s este megint ágyban találja őket. Így történt meg, hogy egy hároméves kislányt valóságos hozzá kellett szoktatni az anjához, mert nem ismerte. A gyermekek egymás között portugálul beszélnek s a nemzeti nyelvet jobban tudják, mint szülőik nyelvét. A fáradt, elcsigázott apák és az agyondolgozott, hajlott hátú anyák, amikor végignéznek rosszul táplált és tüdővészre hajlamos csemetéiken, nem tudják eltitkolni könnyeiket, melyek jobban égetik a szemüket, mint az Óceán minden sós vize, amely örökre elszakította őket szülőföldjük szép határaitól. Még a legjobb dolguk a magyar szakácsnőknél és cselédjeiknél van, továbbá a szakmunkásoknál, akik valóban értik a mesterségüket és akarnak dolgozni. A kormány a bevándorlást most a föld- és bányamunkásokra korlátozza. Aki itt birtokot vesz s búzát vet, azé a jövő. De előbb meg kell tanulnia dombon szántani, hangyát irtani, sáskát pusztítani és néhány évig lemondani. Legtöbbször azonban csak a gyermekei fogják élvezni munkája gyümölcsét. Azok közül is csak az ügyesebbek, bátrabbak, eszesebbek, vállalkozóbb és kezdeményezőbb szelleműek. A bennszülöttek iparkodnak elnyerni a megszábtott fizetéses állásokat; a külföldieknek maradnak a szabad pályák, a mező. És erdőgazdaság, a kereskedelem, ipar s evvel az adóterhek és a vámok.

Dr. Wild Endre.

Capitol

moziban máttól kezdve

RIO SCILLAGA

Nagyszabású kalandor-film, melynek cselekménye Brazília gyémántmezőin játszódik és Conelia, a rejtélyes táncosnő körül bonyolódik. A főszerepekben: **La Iana, Gustav Diesel** és **Herald Paulsen**.

A POLLÓ: A vörös tenger titka

Kémek, rabzolgakereskedők, gyöngyhalá szok, csempészek izgalmas élete. — A főszerepekben: **HARRY BAUR**

Európa és Ázsia határán, ahol még csend van...

Politikamentes közjáték a Közelkeleten. Néhány kép a mai Törökországból

Üszküdar, május. Az ankara—haidarpashai expressz este nyolckor indul Ankarából és a hat. százhatvan kilométert Haidar Pashaig reggel kilencre teszi meg. A hálókocsikalauzok reggel hétkor ébresztik a vonatot és félnyolckor már megtelik az étkezőkocsi. Az expressz az Izmiti öböl partján vágat Haidar Pasha felé. A Márvány-tengernek ez a hosszú, keskeny öble, amely mintha Isztanbulból mutatna Ankara felé, szagatott, száz meg száz apró öbölre, beugrásra bontott partjával, mandulaligeteivel és delfintenyészetével: nap sütésben is bizarr képet ad. Most azonban szorgalmasan zuhog a langyos eső, a láthatár szélén ólmos felhők alól éppen hogy elődereng egy kis sárgás fény.

„IZGATOTT TAJ, EMBEREK NÉLKÜL”

A virágzó mandulafákat pofozza az eső és az öblükben a delfinek örülnek a reggelnek és az esőnek. Feketén, ezüstsziáron csillogó testük minduntalan feltűnik, amint merészen kiugranak a tengerből, hogy kis ívben újra beleszúrják fejüket az esőtől hólvagzó síma víztükrökre.

Az utasok a Waggon Lits-pincéket kérdezték, hogy ritka látvány-e ez a sok delfin. „Nem, ez az Izmiti öböl sajátossága.”

Most kerek kis öböl mellett haladunk, a mandulafák virágai enyhén remegnek az esőben és az öbölben száz meg száz delfin ugrál. Vetik magukat a vízből, rángatózik a testük és csobbanva hullik vissza. Középen esőverte vitorlásbárka lebeg a vizen, vörös vitorlájából fehéren világít a félhold.

Asztalszomszédaim is a delfineket nézik és számíttatják, „mily bombaüzletet lehetne csinálni” ezen a vidéken nagyarányú tömeghalászat. Angolul beszélnek, de azt hiszem, hollandok. Szídják a törököket, hogy nem gondolnak tömeghalászatra. Öt perc után Törökország rácsúfol. A parton hatalmas féiholdas épület áll, kétoldalt gyárkémények és a félhold alatt a homlokzaton egy nagy delfin képe látszik. Ez a konzervgyár. Asztalszomszédomat szemmel láthatólag idegesíti az ügy, ahog nézik meg a gyárat. Rávetik magukat a reggelire, a teára, a pirított kenyérré és a dulcsászára, amelyet vajjal keverve fogyasztanak.

Elmarad az öböl, dúsz gyümölcsöskertek között robnak Haidar Pashaig, az ázsiai Törökország kapujáig. Az idegenek, akik Isztanbulból propelleren jönnek át Haidar Pashaba, mindig kissé megilletődötten állnak meg a nagy, modern állomás előtt. hiszen lábuk ekkor érint „lösször” ázsiai földet. Innen, erről az állomásról lehet Bagdadig utazni. Túlán, az isztanbuli állomáson rostokolnak az isztanbul—berlini kocsik. A sokat hangoztatott jelszó: „Berlin—Bagdad”, így válik valósággá. Persze másképpen, mint álmodták.

TEMETŐ ÉS GYAKORLÓTÉR

A vonat befut Haidar Pashaba és az utasok és hordárk tömege törtet az isztanbuli propeller felé. Nekem még nem akarózik elhagyni Ázsiát. Csomagjaim ruháiba kerülnek a meginduló Üszküdar, az egykori Szkutari felé — temetőt nézni. Érdekes kis tanulmányt lehetne írni a világ nevezetes temetőiről, a szépséges genovairól, a newyorki kutya-temetőről, a régi párisi temetőről és erről az ősi mohamedán temetőről, amely Törökországban (kétszeresen is a multat jelent), hiszen itt a sírkövet még turbánok, fezek és virágok díszítik.

Ma már nem temetnek így a törökök. Persze mai világunkban, amelyben minden reggel újabb és egyre megröbbentebb szenzáció robban, talán nem is illik kis naplójegyzetet közzélni arról, hogy mit gondol egy európai az üszküdar-i temető kidölt-bedölt sírhalmjai között. minőtűndők a papok turbánnal, a férfiak fezzel és a leányok virággal jelzett sírkövei közt. A szomszédban ott a zsidó temető héberírásos köveivel. Túlán pedig gyakorlótér, az egészen világosparma ruhájú török katonák gyakorolják a pusztafogást az okkerbarna földön.

Fent Üszküdar ormán, a Boszporusz, az Ananvszav-öböl, Csengefő és Isztanbul fölött állik néhány percre megállni. Jobbra a Fekete-tenger és Szovjetország. Balra a Dardanel-ök, majd Szíria, Palesztina, lejjebb a Szezi-csatorna és Afrika. A hátam mögött: Ázsia, szemközti pedig: Európa.

BÜCSÜ AZSIATÓL

Az eső kettőskönyvelői szorgalommal esik, odalent nagy hasas hajók fordulnak be méltóságteljes lassúsággal a Boszporuszba, Isztanbul száz mecsetje apró aranylángokkal szurkálja a galambszürke eget, fejem fölött egy repülőgépbömből. Békés és nyugalmas kép. Még öt perc időm van, azután leballaghatok Haidar Pashaba, az izgatott propeller átpöfög velem Isztanbulba. a Park Hotelben már biztosan vár a postám, politikai látogatásokat kell tenni, aztán indulni tovább Szófiába és Belgrádba, a politikai Balkánra és az újabb gyanús gyakorisággal emlegetett „Délkelet-Európa”. Mostmég van néhány perc.

De: Európa és Ázsia táviróhuzaljai most is zsufoltak a sok eseménytől. A világ sietve, eltökélten és felfokozottan intézi háborúját és békéjét. Részletértésüléseket könnyű szerezni. A külügyminiszterek elvégre nyilatkoznak és a világ rádiói a bábeli torony valamennyi nyelvén naponta tájékoztatnak, de itt, Európa és Ázsia határán, az öreg temető és a vadonutú óceánjára

Mit lát az európai a newyorki néger-negyedben

Newyork olyan, mint az egész világ, él benne mindenféle színű ember. Van sárga negyede, kínai felírású boltokkal, kínai nyelvű lapokkal, mosodákkal, sárkányos bronzokkal, kék porcellánokkal, vendéglőkkel, amelyekben csigát főznek és apró madarakat, az uccán égő szenes serpenyőkkel, csemegekészletekkel, amelyeknek a kirakata teli van ismeretlen fűszerrel és vaskampókra akasztott fursca, sötétbarna füstölt kopasz csirkékkel.

És van fekete negyede. A Harlemnek nevezett városrészben csak négerrek élnek egymás között. Sokat megirták már Harlemet, ahog merék hozzányulni, hátha nem tudok mondani róla semmi újat.

Harlembe este, vagy éjszaka divat ellátogatni, akkor mennek oda csodálkozni a külföldiek és mulatni a bennszülött fehér emberek. Csakugyan a néger éjszakája a legérdekesebb. Olyan, mint egy szürrealista rajz, aláfestve kubista zenével. A telivér, néger ritmusú jazz, a szakszafonok sikoltozása, a röhögés, a mély, torokhang, nagyon bánatos, vagy féktelenül vad éneklés, amely kiszűrődik a bárókból és tánclokókból.

BARLEM MULAT

Éjszaka egész Harlem mulat. Az emberre ez olyan benyomást tesz, mintha a városrész egyetlen óriási zenés és táncos mutatvány volna, fekete revü, amelyet a nézők kedvéért állítottak össze. Pedig nem egészen az. Vannak lokálok, ahol a négerrek a maguk számlájára mulatnak, egymással. Pincérek és sofőrök, boltosok, iparosok, varrólányok, gépirókissasszonyok. Rendesen föl vannak öltözve, a nőkön selyemharisnya, a férfiakon sötét ruha. De ha az idegennek nem mondják meg, hogy mit lát, nem tudja megkülönböztetni a produkciót a magánélettől. Az uccán nincsenek túlságosan jól világítva, ez remek mimikri a négereknek. Beléolvadnak az éjszakába. Csak két fehér pont látszik belőlük, ahogy a fal mellett vagy kapumélyedésekben állnak, a szemükféhéreje.

Olyan a hangulat, mintha egész Harlem vesztettül inna. Isznak is, főképpen sört és whyskit.

RÉSZEG, DE...

De tapasztalt kalauzom figyelmeztetett, hogy nyissam ki jobban a szememet, nem is olyan túlságosan sok alkohol fogy. Sokan csak gyümölcslel, coca-colát, vagy egyszerű szódavizet isznak. A né-

Nem hagyják el Egyiptomot az olasz állampolgárok

Kairóból jelentik: A Havas ügynökség közli, hogy azok a hírek, mintha az Egyiptomban élő olaszok és amerikaiak felszólítást kaptak volna az illetékes konzulátusoktól az ország területének elhagyására, nem felelnek meg a valóságnak.

(Rador.)

Hétnapos

TAVASZI
GYÓGYKURA a

PÜSPÖK GYÓGYFÜRDŐBE

Oradea mellett

VICTORIA HOTELBEN Lei 1190.—
TRANSILVANIA HOTELBEN „ 1470.—
DACIA HOTELBEN „ 1610.—

A hétnapos kurában bentfoglaltatik napi háromszori étlap szerinti étkezés, lakás, gyógy. vagy hullámfürdő!

Kivánatra orth. kóser étkezés.

Ha reumában szenved vegye most igénybe a kurát. — Mérsékelt árak május 20-tól június 15-ig meghosszabbíthatók.

rők fölött valami végérvényes, egységes és egyszerű „információra” volnék kíváncsi. Arra, hogy... mire is? Pálóczi Horváth György.

gereknek nem kell féltetlenül szesz, berugnak a saját, sűrű véruktól. Csakugyan a szomszédunkban egy fekete társaság mulatott. Limonádét ittak és grapefruit-lét. És ez is elég volt hozzá, hogy a kedvük egyre emelkedjék. Leszálltak magas bárszékeikről, táncolni kezdtek, énekelni, majd ordítani, szemük forgott, szájuk részegen tájtékozott a citromos szódaviztől.

KOPOTT NAPPALOK

A nappali Harlem egészen más. Kopott, szegényes, gyászos. Nyomorult kis boltok, olcsó lim-lom a kirakatokban. Öszhaju négerrek, ferde sarku cipőben, fekete nők, aktatáskával. Külváros. Fehézn azért nem lehet itt, errefelé is érzik Amerika ropant gazdagsága, a földön banánhéj, a levegőben rothadt gyümölcs és avas hentesárak szaga. Akinék öt centje van, az itt jóllakhat. És aki olyan lusta, hogy öt centet nem akar megkeresni, annak ad enni ingyen a város és le is fekhetik valahol, valami jótékonyági szalmazsákra.

A kép elég szegényes, de ugyanakkor elég jókedvű. Az uccákon néger lazzarónik ácsorognak. Lustálkodnak, röhögnek, viccelnek, vakaróznak, szivarral a szájukban. Egy fekete borbély énekelve nyirja egy fekete páciens göndör haját, a danolása kihallatszik a boltajtón. Az uccákon kis néger gyerekek görkorcsolyáznak, visítva, füttyülve és nevetve. A néger rendőr vigyorogva igazgatja az autókat.

Meglepő, hogy itt mindenki angolul beszél. Mert Newyork óriási, zagyva Babel. Vannak kínai, német, olasz, spanyol, portugál, zsidó, orosz, lengyel és magyar negyedei. És mindezekben a tájakon az emberek az anyanyelvükön beszélnek. A négerrek anyanyelve azonban már angol. Más nincs nekik. Teljesen elvesztették kapcsolatukat az őshazával. A fekete mama angol bölcsődalt énekel fekete kicsinyének.

SZABADSÁG?

Ketten vagyunk magyarok, egy amerikai újságíró vezet bennünket. Azt mondom neki, hogy az impériumot tartó fehéreknek valamivel meg kellene talán jutalmazni a négerrek alázatosan hűséges beolvadását.

— Hiszen megkapták a jutalmukat! — mondja newyorki kollégám élénken. — Délen, a régi rab-szolgafartó államokban még egy kissé szigorúan fogják őket. De itt északon és különösen itt Newyorkban már teljesen szabadok. Ha van erejük és tehetségük, kitörhetnek korlátjaik közül. Számítalak példa van erre. Amerika egyik legdívatosabb énekesnője néger és a legnagyobb sikerű regényt az idén egy néger írta!

Ez igaz. Én is láttam jól öltözött négereket az elegáns Park avenuen, vagy a Fifth avenuen, azt láttam néger bankhivatalnokot és néger postafüzetviselőt. De ezek mind nagyon szomorúak voltak. Fekete arcukon mélységes bánat, mintha valahol tragikus módon meg kellene fizetniük a fehérek közt csinált karrierjükért.

Hunyadi Sándor,

== HIREK ==

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18-10 és este 10 óra után: 28-11

Vita a Giornale d'Italia és lord Halifax között

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség jelenté: Az angol külügyminiszter az Osservatore Romanoval foglalkozva kijelentette, hogy ez a civilizáció lapja, amire a Giornale d'Italia választékosan megállapítja annak szükségességét, hogy az angol külügyminisztert figyelmeztetni kell, ne avatkozzon be Olaszország belügyeibe, mert ehhez semmiféle joga nincsen. Az Osservatore Romano cikkeit és a vatikáni rádióleadót illetően a lap megállapítja, hogy ez csak Olaszországot és az olasz állampolgárokat érdekli. Az angoloknak és franciáknak már módjukban állt meggyőződni arról, hogy az olaszok úgy gondolkodnak és úgy cselekszenek, ahogyan azt érdekeik előírják és nem fogadnak el utasításokat a demokráta imperialistáktól. Az angol külügyminiszter jól tenné, ha Anglia ügyeivel foglalkozna, amelyek különösen ezekben a napokban igen sok gondot és elfoglaltságot okozhatnak. Egy ilyen beavatkozás, mint ami most történt, céltalan és nem előnyös.

(Rador.)

— Olasz lap kedvező beszámolója Romániáról. Rómából jelentik a Rador: A Messagero Románia belső helyzetével foglalkozva a következőket írja: Basarabiában a Nemzeti Ujjászülletési Front két nagy ünnepséget tartott. Az elhangzott beszédekből ismét kitűnt, hogy Romániának nincsenek területi követelései és hogy minden olyan kísérlet, amely a belső rend magzavarására irányul, sikertelen marad, mert a katonaság egységes és elhatározott.

(—) Tengerek rabja című folytatásos regényünk lapunk mai számából anyagtorlódás miatt kimaradt.

(—) Gyászír. Zsombolyán negyvenkilenc esztendőskorában meghalt dr. Pop Valérius Serban Olimpia, Pop Valeriu dr. zsombolyai főjegyző felesége. Az elhunytat, aki társadalmi és jótékonyági téren élénk tevékenységet fejtett ki, férjén kívül gyászolják gyermekei: Olimpia és Horia, a bucarestii egyetem hallgatói és nagy rokonsága. Temetése osztatlan részvét mellett tegnap délután ment végbe Zsombolyán.

(—) Kitüntetések. A kereskedelem és ipar terén szerzett érdemek elismeréséül a Meritul comercial si industrial érdemrend első osztályát kapták: Lázics Dusan fegyverkereskedő, Roxin-Bibescu Iosif gyógyszerész, Ausländer Hermann buziási fürdőigazgató, Boncea Iuliu, a Victoria-bank cégvezetője, Moravetz Gyula könyvkereskedő és Danciu Francisc fakereskedő.

(—) Az idegenek három napon belül jelentkezni kötelesek. Mindazok az idegen állampolgárok, akiknek személyazonossági igazolványuk, vagy Nansen-utlevelük van, kötelesek irataiknak az 1940. évre való meghosszabbítása érdekében a rendőrség idegennyilvántartási osztályán jelentkezni. Azokkal szemben, akik a jelentkezést elmulasztják, a törvényes megtorlásokat alkalmazzák.

(—) A Magyar Népközösség két tagozatának alakuló közgyűlése. Az illetékes hatóságok tegnap délután adták ki az engedélyt a Magyar Népközösség mehalai és erzsébetvárosi tagozatának alakuló közgyűlésére. A mehalai gyűlés ma, szombaton, délután hat órakor lesz a Bodnár-féle vendéglőben, az erzsébetvárosi tagozat alakuló közgyűlését pedig vasárnap, május 19-én délelőtt tizenegy órakor tartják a Magyar Ház nagytermében. Mindkét közgyűlésen Kakuk János dr. a Magyar Népközösség bánási központjának elnöke fog elnökölni.

Roosevelt nem látja távolinak Amerika megtámadásának lehetőségét

Az elnök a rendkívüli hitel tárgyalásánál csak Amerika érdekeire vonatkozó beszédet tartott

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök az amerikai szenátus és a képviselőház egyesített ülése előtt még a következőket mondotta:

— Ezekben a vészjósló napokban, amikor Európában a világtörténelem leghevesebb háboruja dúl, az Egyesült Államoknak minden eshetőségre készen fel kell készülnie a védelemre. Az Egyesült Államokat csak úgy lehet megkímélni a modern háboru borzalmaitól, ha a védelmi erejét jelentős mértékben növeli. Egy ország védelme sem olyan erős, hogy ezt ne kelljen fokozni.

Egy támadás valószínűsége sem olyan távoli, hogy arra ne lehessen számítani.

Az elnök ezután utalt arra, hogy a modern motorizált osztagok napi előrehaladása 300 kilométert is meghaladja, tehát a távolság már nem jelent olyan védelmet, mint eddig. Az ejtőernyős osztagok pedig az ellenséges vonalak mögött ereszkednek le és meglepetésszerű támadásokat intéznek, a rajtaütés szerű támadások minden háboruban nagy sikert hoztak, de ez a siker most fokozódhat. Az Egyesült Államoknak nagy kiterjedésű érdekerülete van, a mit meg kell védenie.

Eddig — mondotta az elnök — az Atlanti és a Csendes Óceánok természetes védelmi vonalat jelentettek, majd rátért annak ismertetésére, hogy a légvonalban az óceánok felőli távolság milyen mértékben rövidült meg.

Az ellenség most már képes lehet arra is, hogy a nemzeti Capitoliumot is felgyújthassa.

Az amerikai övezet elleni támadás lehetősége teljes mértékben fennáll és éppen ezért az Egyesült Államok kormányának minden eshetőségre fel kell készülnie és tökéletesen kell védelmi rendszerét és hadseregét. Fel kell készülni, mert az eddigi példák azt mutatták,

hogy amelyik ország nem készült fel, az mind az ellenség zsákmányává lett.

Az Egyesült Államok szárazföldi hadereje, tengerészete és légi hadereje a legkiválóbb fegyverekkel van felszerelve és a legutóbbi évek alatt igen nagy fejlődésen ment keresztül, de ez nem elég, hanem továbbra is fejleszteni kell mindhárom fegyvernemet, hogy az amerikai hadsereg ereje, felszerelése a legtökéletesebb legyen.

Roosevelt elnök végül a kamarától és a szenátustól az újabb fegyverkezési póthitel megszávasát kérte.

Washingtonból jelentik: A Havas ügynökség közli: Abban az esetben, ha a Roosevelttől által kért hitelt megszavazzák,

az amerikai hadsereg 50.000 repülőgép fellett fog rendelkezni,

vagyis tizszer annyi gépe lesz, mint ma. Az amerikai tengerészet 500 egységből fog állni. Az Egyesült Államok tényleges hadseregének létszáma 230.000 ember, a nemzeti gárda létszáma pedig 300 ezer fő. Ami a felszerelést illeti, ebből 1 millió katonát tudnak felszerelni.

A Stefani ügynökség jelenté: A Popolo di Roma Roosevelttől elnöknek az amerikai néphez intézett háborus szózatáról azt írja, hogy az elnök valódi célja

országát az európai háboruba sodorni

és hogy mint harmadszor megválasztott elnök bajnoka legyen a háborus Egyesült Államok szent egységének.

Rómából jelentik: Az olasz pénzügyminiszter a szenátusban elmondott beszédében többek között a következőket jelentette ki: az Egyesült Államok, a mely fokozatosan összegyűjtötte a világ csaknem valamennyi aranykészletét, azt kockáztatja, hogy a kezében levő értékek megsemmisülnek.

(Rador.)

A svéd területre dobott angol bombák ügye

Stockholmból jelentik: Hivatalosan jelentik, hogy Svédország londoni nagykövete közölte kormányával, hogy az angol kormány válaszul a tiltakozó jegyzékre, melyet a stockholmi kormány svéd területnek angol repülőgépek által való bombázása ügyében átnyújtott és ezuttal a brit kabinet sajnálatát fejezte ki a történetek miatt. Az angol kormány kijelentette, hogy a bombákat tévedésből dobták svéd területre.

(—) Biztosíték ellenében szabadlábra helyezett adóhivatali főnök. December elején a bozovicsi adóhivatalban rovacsolás volt és akkor megállapították, hogy Manescu Gheorghe járási adóhivatali főnök 112.596, Stanescu Gheorghe bozovicsi adóhivatali főnök pedig 82.007 leiel nem tud elszámolni. Mindkettőt letartóztatták és megindult ellenük az eljárás. Mindketten a temesvári ítélőtábla büntetőtanácsához fellebbeztek a letartóztatás ellen, azonban a fellebbezést elutasították. A tanács csak ahhoz járult hozzá, hogy Manescu negyven ezer lei biztosíték ellenében ideiglenesen szabadlábra kerüljön.

(—) Furfangos cigányok és hiszékeny gazda esete. A múlt évi temesvári vásáron Jovan Gheorghe remetei gazda megismerkedett Tinu Trifu és Berbu Teodor cigányokkal, akik elhitették vele, hogy olyan hamis száz leieseket tudnak készíteni, amelyek tökéletesek, akár az igaziak. A gazdától anyagra tízezer leit csaltak ki és aztán többé nem mutatkoztak. Jovan Gheorghe feljelentésére a csendőrség elfogta a két furfangos cigányt és a temesvári törvényszék tegnap ítélkezett felettük. A két cigány egyenkint hat hónapi fogházbüntetést kapott.

Nagy Japán győzelem

A Német Távirati Iroda jelenti Tokióból: Japán hivatalos nyilatkozat szerint a staoingi szakaszon a kínai csapatokat a japánok megütözték. A japán haderők elfoglalták Tingujen megerősített várost és a kínai haderőket áttörték Linkingnél, Butangnál és Taitingnél.

CORSO mozi

Ma és minden nap a szenzációs film

Alexander Graham Bell

a telefon feltalálója

A főszerepekben: LORETTA YOUNG, DON AMECHE, HENRY FONDA

A tudomány hőstetteit vetíti elénk ez a film.

A Paramount hiroadó premierje.

Árdrágítás címén 500 ezer leire birságolták meg a bucurestii Meinel céget

Kétszázezer lejfel büntettek meg egy ismert fővárosi sörccsarnokot, mert nyelv adagját 40 leiert adta el

Bucurestiből jelentik: A Meinel Iuliu-cég Bul. Tache Ionescu 12. szám alatti üzletét ismét 500 ezer lei pénzbüntetéssel sújtották, mert az étolaj kilogramját 78 leiert árulta, ami jóval nagyobb a maximális árnál. Ezenkívül eljárás indult elene, mert a Phönix-gyár étolaját és a Flora-gyár

konzervjeit saját cége alatt hozta forgalomba. A Bul. Academiei 6. szám alatt levő Mircea-féle vendéglőt és sörccsarnokot 200 ezer lei pénzbírsággal sújtották, mert a fiüstölt nyelv adagját 40 leiert (kilója 422 lei) árusította. Holott annak beszerzési ára kilogrammonként 110 lei.

Az elmúlt hónapban huszonkilencel volt kisebb a születések száma a halálozások számánál

Áprilisban Temesvár város lakosságának természetes szaporodása ismét hiányt mutat, amennyiben 114 születéssel szemben 143 haláleset fordult elő, a kevesbülés tehát 29 lélek.

A 114 újszülött közül 59 fiú és 55 leány volt. Törvényes volt 90, törvénytelen 22 gyermek, 2 gyermeket pedig a természetes apa elismert. Az anyák közül, akik a törvénytelen gyermekeknek életet adtak hat volt húsz éves koron alól, öt husz és huszonégy, öt huszonöt és harminc, négy harminc és harmincnégy, kettő harmincöt és negyven, kettő pedig negyven és negyvennégy esztendő között volt. Az újszülöttek nemzetiségi megoszlása a következő volt: 37 román, 26 magyar, 37 német 1 rutén, 2 szerb, 9 zsidó és 2 cigány. A magyar csecsemők közül 2 vidéki szülők sarjadéka.

A 143 elhalt közül férfi volt 72 és nő 71. Az elhalt gyermekek közül nem érte el az egy évet 7, egy és négy év között volt 4, öt és tíz év közt 1,

tíz és tizenégy közt szintén 1. Az elhalt felnőttek közül 3 meghaladta a nyolcvannegyedik életévet. A felnőtt elhalálozottak között volt 28 nőtlen és hajadon, 53 nős és férjes és 49 özvegy. Az elhaltak között volt nemzetiségre nézve 29 román, 35 magyar, 50 német, 1 rutén, 6 szerb, 15 zsidó, 3 bolgár, 2 cigány, 1 orosz és 1 más nemzetiségű.

Házasságot áprilisban 79 pár kötött. A vőlegények között volt 15 elvált, 4 özvegy és 60 nőtlen, a menyasszonyok közül 15 elvált, 2 özvegy és 62 hajadon volt. A házasságra lépett vőlegények között volt 36 román, 8 magyar, 29 német, 2 szerb, 4 zsidó, a menyasszonyok között pedig 31 román, 17 magyar, 25 német, 2 szerb és 4 zsidó.

Áprilisban a házasságok anyakönyvébe nyolc elváltat jegyezték be. Elvált egy román férj német feleségtől, 3 magyar férj 2 magyar és 1 német feleségtől, 2 német férj 2 német feleségtől, 2 zsidó férj 1 német és 1 román feleségtől.

(—) A királyi helytartó szemlelője. Marta Alexandru dr. királyi helytartó két napi szemlelőjáról, amelyre Prosteanu kabinetfőnök is elkísérte, most tért vissza. Az első napon a királyi helytartó meglátogatta az arad megyei Pécska, Nagylak, Szemlak és Pankota községeket, amelyekben Ionescu Iuliu dr. prefektus kalauzolta. A második napon a helytartó Popovici Virgil ezredes-prefektus kalauzolása mellett a temes megyei Detta, Bánlak és Moravica községben járt. A királyi helytartó érdeklődött a vetések állása és a katonai szolgálatra behívottak hozzátartozóinak segélyezése iránt. Moravicán megtekintette az új hidat, amelynek felavatása körülbelül négy hét múlva lesz.

(—) Ūrnapi körmenet a Dóm-templomból. Az utóbbi években az Ūrnapi körmenet a temesvári püspöki székesegyházból az Ūnnepet megelőző vasárnap megy végbe, hogy a hívek a katolikus egyház ezen Ūnnepeit minél nagyobb számban Ūlhessék meg. Ūrnapija május 23-án, jövő csütörtökön lesz és így a Dóm-templomból már holnap, vasárnap megy az Ūrnapi körmenet. Déllelőtt kilenc órakor Pacsa Agoston megyés püspök, aki megszakítja vidéki bérmautóját, Ūnnepi nagymiséit mond és utána tíz óra tájban vezeti a körmenetet az Unirii téren felállított négy oltárhoz. A körmeneten a papság, a hívek, a katolikus egyesületek és a katolikus tanuló ifjúság vesznek részt. A külvárosokban jövő vasárnap délelőtt az Ūnnepi mise után lesz az Ūrnapi körmenet.

(—) Amikor a kereskedő haszon nélkül is árusít. Az árszabályozási rendelkezésekkel kapcsolatban igen érdekes miniszteri rendelet jelent meg, amely az étolajra nézve eldírja azt, hogy minden kereskedő köteles elegendő árukészletet beszerezni és a vevőket minden körülmények között kiszolgálni. A miniszteri rendelet belátja azt, hogy a detail kereskedő ezen az árun nem keres semmit, sőt tekintettel arra, hogy az árut előre kell megfizetnie, talán még rá is fizet. Ennek ellenére, mondja a rendelet, a kereskedő köteles a cikket foglalkozni, mert ha a vevő más árut ugyanattól a kereskedőtől vásárol, amelyeken a kereskedő esetleg többet keres, joggal megkívánhatja, hogy a kereskedő olyan áruval is kiszolgálja, amelynél esetleg nem találja meg számítását. Az árszabályozás új módszeréről igen fontos ismereteket közöl a Kereskedők Lapja, amelynek legközelebbi számában új árszabályozási rendeletek is megjelennek és egész sorozata azoknak a közleményeknek, amelyekről minden kereskedőnek és iparosnak tudomást kell szereznie. A Kereskedők Lapja fiók kiadóhivatal Arad, Horia ucca 10. Telefon: 25—39. A lap előfizetési ára évi 700 lei.

(—) Kedden Ūnnepeleik a bankok. Bucurestiből jelentik: Az új nyári munkarend értelmében a bankok és hitelintézetek jövő héten hétfőn délután dolgoznak, kedden pedig törvényes Ūnnepe van.

(—) Jugoszlávia cáfolja a mozgósítást. Belgrádból jelentik: Az Avala Ūgynökség közli: Egyes külföldi lapokban elterjedt hírekkel kapcsolatban, mintha Jugoszlávia elrendelte volna az általános mozgósítást, hivatalos helyről megállapítják, hogy ezek a hírek valótlanok. Ugyancsak nélkülöznek minden komoly alapot azok a jelentések, amelyek szerint a pénteken összeŪlt jugoszláv minisztertanács ilyen értelemben intézkedéseket hagyott volna jóvá. (Rador.)

(—) Elnökválasztás az erzsébetvárosi katolikus egyházközségben. Az erzsébetvárosi katolikus egyházközség új választmánya csütörtök estére Ūlést hívott egybe, amelyen az egyházközség tisztikarát kellett volna megválasztani. Mivel azonban a választmány tagjai nem jelentek meg az alapszabályokban elŪrt számban, az Ūlés nem volt határozatképes és ezért azt elhalasztották jövő csütörtök, május 23-án esti nyolc órára, amikor is a megjelentek számára való tekintet nélkül tartják meg a választást. Az egyházközségnek eddig hosszú éveken át Pater Kerl Norbert szalvatóriánus-plébános volt az elnöke, a jövőben azonban egyházi elnök nem lesz és így az Erzsébetváros híveinek is világi elnököt kell az egyházközség élére állítani.

(—) Visszaélés a vatta csomagolásánál. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi időben sok panasz érkezett az egészségügyi minisztériumhoz hogy a forgalomba kerülő vattacsomagok súlyának nagy részét a csomagolás vonja le. Ezenkívül más természetű panaszok is voltak, általában a kötszerek gyártását és a piacon való elhelyezésének módját illetően. Hortolomei dr. közegészségügyi miniszter utasítására a séreimeket megvizsgálták és megállapítást nyert, hogy a panaszok teljes mértékben helytállóak. Kiderült, hogy például a vattacsomagok csak 50 százalékan tartalmaznak vattát, míg a másik 50 százalékot a csomagolópapír képezi. Ettől függetlenül pedig a vatta csomagolása úgy történik hogy az a higiénikus követelményeknek távolról sem felel meg. A gyógyszerárakban és Ūzemekben végzett vizsgálat során összesen 50 kilogramm vattát átkoboztak el, amelyet a kórházak rendelkezésére bocsátanak. A közegészségügyi miniszter most rendeletet bocsátott ki, amely szerint a jövőben a vattacsomagoknak legalább 80 százalékan ténylegesen vattát kell tartalmazniuk és a csomagolópapír csak 20 százalék lehet. A csomagoláson a vattát előállító gyár, vagy a csomagolást végző Ūzem elnevezése és pontos címe feltüntetendő.

(—) A bevonultak segélyezése. A belügyminiszter jelentést kér a királyi helytartóságtól a katonai szolgálattal teljesítő összpontosított egyének családtagjainak segélyezéséről. A helytartóság ezzel kapcsolatosan az egyes megyék prefektusainak meghagyta a segélyezett névsorának szigorú felŪlvizsgálását. Olyan családok, amelyeknek megvan a megélhetésük, segélyben nem részesülhetnek,

(—) A Speranta énekkar vidéki szereplése. A Speranta gyárvárosi énekkar, amelynek elnöke Maniu Cornel munkakamarai titkár és karnagya Ioanovici George igazgató-tanító, vasárnap reggel testületileg Pankotára utazik. Az énekkar énekel délelőtt tíz órakor a bevonultak számára tartandó tábori misén, este pedig hangverseny rendez. Az énekkar ezenkívül több ezer lei értékben cigarettát és egyéb szeretetadományt visz a bevonultaknak.

(—) Anyák napja a református templomban. A temesvári református egyház vasárnap, május 19-én délután hat órai kezdettel a református templomban anyák-napi Ūnnepelet tart. A gazdag és tartalmas műsorú vallásos estélyre ezúton is meghívják az érdeklődőket.

(—) Idegenforgalom áprilisban. Ez év áprilisában 3 amerikai, 2 belga, 8 cseh, 6 szlovák, 4 svájci, 15 angol, 6 francia, 105 német, 11 görög, 8 olasz, 21 jugoszláv, 1 norvég, 13 lengyel, 2 török és 20 magyar állampolgár fordult meg Temesvárott. Más városokból 2375 román állampolgár lakott áprilisban a temesvári szállodákban.

(—) Állatszámllálás. A városi állatorvosi főhivatal most fejezte be a Temesvár területén levő háziállatok megszámlálását. Eszerint van a város Ūt kerületében 7 bika, 833 tehén, 148 tinó és Ūsző, 8 ökör, 1664 juh, 2052 disznó, 1282 ló, 7 szamar, 114 kecske, 17.310 tyúk, 1380 liba, 1321 kacsa, 428 pulyka és 6071 kutya. A városban összesen 181 kaptár méhet tartanak. A disznók száma jelentősen apadt, amennyiben a múlt esztendőben 3253 disznó volt a város területén, ez idén pedig csak 2052. Jele ez annak, hogy sok szegény ember nem képes disznót tartani.

(—) Házasság. Lenhardt Margit, Lenhardt János belvárosi borbélymester fiatal, bájos leánya és Váczy M. Árpád nyomdavezető ma, szombaton délelőtt az anyakönyvi hivatalban polgári házasságot kötnek. A fiatal pár egyházi esküvője holnap, vasárnap délután félhat órakor a józsefvárosi katolikus plébániatemplomban megy végbe. (Minden külföldön értesítés helyett.)

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Szőke Ilona, Tenoel Hannelore, Schaffner Siegfried Antal, Rosenhoffer József, Prunkl Ferenc, Nagy Irén, Leitsch Péter, Wotringer József Márton, Oacea Victor.

(—) Halálozások. Meghaltak: Mendovics Gergely negyven éves pincér, Krausz Ferenc ötvenöt éves állami nyugdíjas, Rothgerber Bernát hetvennyolc éves magántisztviselő, Lazar Róza negyven éves, Gorszky Juliánna született Streicher hatvanhat éves.

(—) A Film, Színház, Irodalom. Berlinből, Londonból, Párisból, Newyorkból közöl rendkívül érdekes színházi levelet. A rendkívül tartalmas számból kiemeljük a Kárpáti Aurel vezércikkét a színdarab hiányáról, Erdős Renée novelláját, Egyed Zoltán nagy képes riportját a balatoni pünkösdről. Bemutatja az új szám gróf Csáky István külügyminisztert és feleségét. Változatos képeket és cikkeket közöl az e heti színházi és film eseményekről. A kedvelt villám-lexikon, képes tarka-barka, színes riportok, nő rovat, egy rendkívül érdekes játék, viccek, tréfák és rejtvények egészítik ki az új számot, melynek ára csak 10 lei. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest Andrassy út 45.

Mozi
MUSORI

Szombat, május 18-án:

APOLLÓ: A Vörös tenger titka (Harry Barr. Francia film.)

CAPITOL: Rio csillaga (német film.)

SCALA: Walcerkirály (német film.)

CORSO: Graham Bell, „Az áldozat embere”. (angol film.)

Színház, Művészet

Michelin Bernard gordonkahangversenye

Zsufolt nézőtér előtt, a legmélyesébb zenei gyönyörűség jegyében tartotta meg Michelin Bernard hangversenyét a városi színházban. A fiatal gordonka-művész már tizenhárom éves korában megnyerte a párisi konzervatórium első díját, majd néhány évvel később a bécsi nemzetközi verseny nagydíjának lett részese. Azóta a világ nagy zenei metropolisáiban is bemutatkozott és mindenütt megérdemelt dicsőséggel volt része. Michelin Bernard kényes hangszerét a legfőbbnyesebben uralja technikai készsége, kantilénája átfogóan széles, csodálatosan zengő egészen a legmagasabb hegedűszerű hangokig. Előadása káprázatosan biztos és stílusos mellett is elragadóan egyéni; ízlés, mértékérés, finomság, szellem, átszellemült költőiség, egyszóval mindazok a nagyszerű kultúráltságok megvannak zeneiségében, amelyek a francia lélek oly remek sajátosságai. A művész először Bach versenyművét

és Haydn szonátáját játszotta, a két nagy zeneköltő interpretációjában kristályos tisztasággal támasztva fel a barokk szellemét. Ezután a számunkra eddig ismeretlen Brevall szonátát hallhattuk, ezt a bűbájos szépségű ódon francia művet, élményszerűen gazdag előadásban. Műsora második és harmadik részében kisebb műveket játszott a fiatal mester. Boccherini, Lalo, Paradis, Popper s az álmatag szépségű Fauré szerzeményei fakadtak friss üde virágba a vonó alól. Végül Françoise szonátájával fejezte be műsora szempontjából is igen gazdag és tartalmas hangversenyét. A közönség az egész est folyamán átitott hangulatban ünnepelte, tapsolta a művészt és igen hálás Cazenav és Griffon professzoroknak, a francia egyetemi misszió tanárainak, akiknek rendezése lehetővé tette, hogy városunkban is meghallhassuk ezt a világhírű művészt. (Flaneur.)

A Thalia operettegyüttesének nagysikerű előadása

Ma, szombaton és vasárnap is két-két előadást tart a Thalia nagyszerű operettegyüttese. A kitűnő újdonságok bemutatása mindenkor zsufolt házak mellett megy végbe és a közönség érdeklődése egyre szélesebbkörű lesz. Szombaton délután olcsó helyárakkal a Paprikás csirke kerül színre, este kilenc órakor pedig a kacagató Handabanda van műsoron rendes helyárakkal mellett. Vasárnap délután először kerül színre olcsó helyárakkal a Pusztai szerenád, délután hat órakor pedig ismét a Handabanda szerepel a műsoron. Vasárnap este román előadás lesz a színházban. Hétfőn Dettára rándul a Thalia operettegyüttese, ahol a Zsimberi zombori szépaszszont adják elő, teljesen a kolozsvári és temesvári előadások keretében.

A nagysikerű Handabanda revüoperett temes-

HETI MŰSOR:

Május 18. szombaton délután 5 órakor: Paprikás csirke (Olcsó helyárakkal.)

Május 18. szombaton este 9 órakor: Handabanda.

Május 19-én. vasárnap délután 3 órakor: Pusztai szerenád (Olcsó helyárakkal.)

Május 19. vasárnap délután 6 órakor: Handabanda.

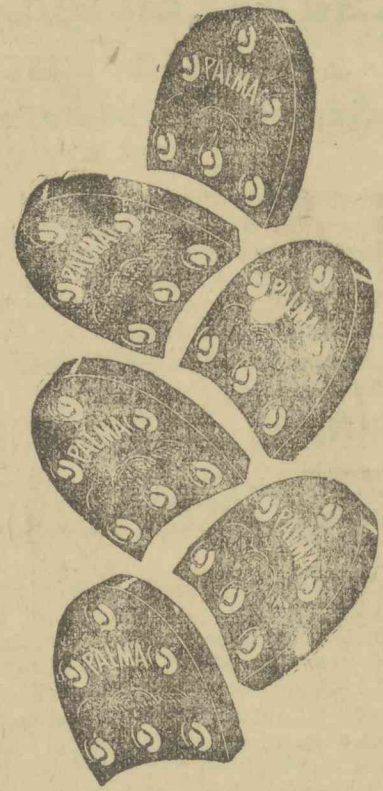
Május 19. vasárnap este: Román előadás.

Május 20. hétfőn este: Román előadás.

— Kamarazene-hangverseny lesz május 30-án a városi Kultúrpalota nagytermében. Az együttes tagjai Suciú János hegedű, Erdélyi Lajos dr. hegedű, Brandeisz József brácsa, Goriantz Doró gordonka és Freund Leó zongora. A hangversenyen Secsan-Humita hangversenyének nő, zeneiskolai tanárnő is közreműködik. Ezen hangverseny kamarazene műsorán Schubert gyönyörű B-dúr trióját, úgyszintén Franck Caesar hatalmas zongoraötösét játsszák. Az idei évadnak ez a második kamarazene-hangversenye, amely kimagasló eseménynek ígérkezik.

Bal paré című új UFA-film egyik női főszereplője:
ILSE WERNER.

PALMA
MINDIG CSAK
PALMA
MARAD!
FELÜLMULMATALAN
MINŐSÉGI!

vári előadásának külön érdekessége a Tempo Blue Moon Band jazz szereplése, amely az agilis Bíró Vazul vezetése mellett ritka zenei műélvezetet nyújt. Ez a pompás koncertzenekar Temesvár legjobb hivatásos zenészeiből alakult, akik úgy együttesen, mint külön-külön is elsőrendűt nyújtottak és nagyban hozzájárultak az operett sikeréhez. Különösen ki kell emelni Quitter pisztonzólót, aki egyedülálló művész a hangszerén.

SPORTESEMÉNYEK

Economu szövetségi kapitány nyilatkozata a román-magyar sportkapcsolatokról

A román válogatott csapat és az ifjúsági válogatott pénteken délután átutaztak Aradon. A csapat vezetői és tagjai a Rapid vonattal menetrendszerűen érkeztek meg az aradi állomásra, ahol az aradi sportvezetők és sportemberek nagy tömege várta őket.

A vonat megérkezése után Economu szövetségi kapitány a sajtó munkatársai előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A két ország sportkapcsolatainak szívélyes volta hozzájárul Románia és Magyarország jó szomszédai viszonyának kimélyítéséhez.

A szövetségi kapitány ezután igen meleg szavakkal emlékezett meg a magyar sportemberekről, különösen Gidófalvy dr.-ról, az MLSz kormánybiztosáról, majd ismertette a Budapesten játszó csapatot. Ez a következő: David — Sfera, Lengheriu — Vintila, Juhász, Demetrovici — Bindea, Reuter, Barátky, Spielmann, Popescu. Tartalékként Szadovszky, Felecan és Mihăilescu utazott Budapestre. A válogatott

csapat szövetségi edzője kijelentette, hogy szombaton könnyű kondíció edzést tart a fiúkkal a mérkőzés színhelyén. Említésre méltó esemény még, hogy az aradi szövetség hét ajándécsomaggal kedveskedett a válogatott csapatnak.

A magyar B. válogatott pénteken délután fél 2 órakor utazott át Aradon, és vasárnap Románia B. válogatottjával mér össze erejét Bucurestiben. Fábian József, a magyar csapat vezetője a következőkben ismertette a csapat összeállítását: Tóth — Kiss, Bánkúti — Négyes, Maro, Pósa — Váradi, Nagy, Jenőffy, Laczkó, Tóth. A magyar A. válogatott pedig a következő összeállításban játszik: Csikos — Pákozdy, Polgár — Szalay, Sárosi III., Dudás — Kincses, Sárosi dr., Toldi, Harangozó, Gyetvay.

Fábian József ez alkalommal kijelentette, hogy alaposan felkészültek a romániai mérkőzésekre, mert tudják azt, hogy úgy Bucurestiben, mint Temesvárott is igen erős ellenfelekkel kell megküzdniük.

Románia B csapata legyőzte a nagyválogatottat

A nagyválogatott és a B. csapat szerdán játszották le utolsó edzőmérkőzésüket és ezalkalommal a B. csapat 2:1 arányban győzelmet aratott a nagyválogatott felett. A csapatok összeállításai: Kékek (B. csapat): Feilinger — Petrescu, Slivat — Simatoc, Codrean, Demetrovici — Orza, Ploesteanu, Cociuban II, Bodola, Iordache. Pirosak: David — Sfera, Lengheriu — Vintila, Juhász, Lupas — Bindea, Spielmann, Barátky, Reuter, Popescu.

Az olasz bajnokság eredményei. Bari—Juventus 2:1, Bologna—Venezia 2:0, Napoli—Novara 1:0, Lazio—Liguria 2:2, Ambrosiana—Milano 3:0, Genova—Roma 0:0, Fiorentina—Triestina 1:0, Torino—Modena 4:3.

A 39 éves kapus, aki még nem kapott gólt

Érdekes cikket közöl az Universul Sport című bucarestii lap a Minerul csapat 39 éves Kiss nevű kapusáról. Eszerint Kiss a legjobb kapusnak mondható, mert a mostani bajnoki forduló során egyetlen gól sem érte kapuját. A Minerul szépen játszó csapatának tavaszi kitűnő szerepléséhez Kiss kapus is nagyban hozzájárult, aki egyben példát nyújt a fiatalabb generációnak, hogy sportszerű életmód mellett még 39 éves korban is lehet a futballpályán kitűnőt nyújtani. A Minerul vasárnapi bajnoki mérkőzésén a Chinzeul-Ilsa ellen a temesvári közönségnek is alkalma lesz ezen kivételes tehetségű kapus játékát élvezhetni.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÖNT?

Aki már látta még egyszer megnézi,
aki még nem látta, okvetlen nézze meg a

H A N D A B A N D A

revü-operett világvárosi előadását! — Ötletes, szellemes, humoros szöveg! — Eisemann zene! — Pazar díszletek és toalettek! — Nagyszerű táncok! — Két és félórás bufelejtő szórakozás!

A Chinezul vasárnapi mérkőzése sorsdöntő lesz

A Chinezul-Isa holnap, vasárnap játssza utolsó bajnoki mérkőzését, amely a csapat számára nagy fontossággal bír. Ellenfele, a Minerul csapata igen jól játszik és most is azon lesz, hogy a temesvári közönség előtt szintén bizonyítsa kitűnő képességeit, ugyanakkor azonban a Chinezul is igazolni kívánja majd legutóbbi szép szerepléseinek reális voltát. A bajnoki táblázaton a Chinezul-Isa jelenleg a harmadik helyet foglalja el és minden igyekezetével azon kell lennie, hogy a vasárnapi mérkőzést megnyerje. Győzelem esetén ugyanis a második helyet is elfoglalhatja, viszont ha vereséget szenved, könnyen ki is eshetik a B-ligából, mert csak egy pont hátránnyal van a Chinezul és az Electrica után az ötödik helyen a Jiul csapata, amely az utolsó mérkőzéseken még megelőzheti a Chinezul csapatát. Az idei bajnoki szezon befejezése után csak az első négy helyezett marad továbbra is a B-ligában.

Iuga Liviu dr. intézi a válogatott csapat utazásának pénzügyeit. Marinescu Gabriel tábornok, a szövetség elnöke Iuga Liviu dr. szövetségi főtitkárt bízta meg a válogatott csapatok külföldi utazásának pénzügyeivel. Iuga dr. már a római mérkőzés alkalmával bizonyította, hogy a legmegfelelőbb ember erre a célra, mert csak a legszükségesebbekre adott ki pénzt.

Banatul—Rapid 2:1 (0:0). A kerületi bajnoki mérkőzések során Temesvárott a Banatul—Rapid meccs folyt le a Banatul-pályán. A mérkőzést a Banatul nyerte meg 2:1 (0:0) arányan. Ezzel a győzelemmel a Banatul a kerületi bajnokság első helyét biztosította magának.

Hetzer visszatér Timisoarára. Hetzer a Ploesti FC kitűnő hávédje elhagyja egyesületét és visszatér Temesvárra. A játékosnak lejárt a szerződése és így bármikor elhagyhatja jelenlegi egyesületét.

A magyar B. csapat edzése. A magyar B. válogatott csütörtökön délután az ifjúsági válogatott ellen játszott edzőmérkőzést. A mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött.

Eisenbeisert megoperálták Budapesten. Eisenbeiser a Venus középfedezete jelenleg Budapesten tartózkodik, ahol műtétnek vetették alá. Jelenleg az egyik pesti szanatóriumban fekszik, ahol a válogatott játékosok a vasárnapi mérkőzés alkalmával megiatogatják.

Kik vesznek részt a kis KK-ban? A dunai államok labdarugószövetségei már régebbi idő óta tárgyalásokat folytatnak az ugynevezett kis KK létrehozása érdekében. Amennyiben a terv valóra válik, úgy a résztvevő országok három-három csapattal vesznek részt. Magyarország részéről a Ferencváros, Hungária, Ujpest, Jugoszlávia részéről a Beogradszky és a Gradjanszky, Románia részéről a Venus és a Rapid indulnak a küzdelmekben. Ez a szám azonban növekedni fog és román, valamint jugoszláv részről a bajnokság harmadik helyezettje is részt vesz a kis KK-ban.

A vállalatok fűtőanyag és petróleumtermékek készleteinek ellenőrzése

A helyben mozgósított személyzettel bíró ipari vállalatok a petróleum kormánybiztosságának a Monitorul Oficial április 11-iki 87. számában közzétett rendelettel köteleztettek arra, hogy annyi fűtő és petróleum, valamint olajanyaggal lássák el magukat, amennyi az üzem éjjeli és nappali folytonos működéséhez szükséges. A beszerzésre adott idő most járt le és a kormánybiztosság a megfelelő szervek útján az ellenőrzést megkezdi. A kihágást elkövetők elleni bírság igen súlyos.

Pénzügyi határidők:

MAJUS 25.:

Nyersolaj fogyasztási adójának befizetése.

MAJUS 31.:

A negyedévi adó 5 százalékos kedvezmény-nyel való fizetése.

JÚNIUS 2.:

Lakbérleti szerződések illetéke.

JÚNIUS 10.:

Kereskedelmi könyvek lapjai utáni pótbélyeg (laponként 1 leu) befizetése.

JÚNIUS 15.:

Az 1939 évi rendkívüli jövedelemre vonatkozó kimutatás.

JÚNIUS 30.:

A pénzügyi kihágások kedvezményes rendezésének utolsó napja.

= A saharintörvény alapján kirótt bírság büntetőjogi természetű. Az ilfovi törvényszék döntött abban a kérdésben, hogy a saharintörvény alapján kivetett bírság pénzügyi vagy büntetőjogi természetű. A kérdésnek nagy gyakorlati jelentősége van, nemcsak azért, mert a pénzügyi bírságok nem esnek a különböző időben kiadott megkegyelmezesek alá, hanem azért is, mert pénzügyi kihágásnál nem lehet az enyhítő körülményeket figyelembe venni és a büntetési tétel leszállításának helye nincsen. A törvényszék által tárgyalt konkrét esetben is 50 ezer leies bírságot szabott ki a pénzügyminisztérium, amelyet ötezer leie szállítottak le azáltal, hogy a polgári törvényszék kimondotta, hogy az ilyen kihágás büntetőjogi jelleggel bír és az ügyet a törvényszék büntető tározatához tette át, amely az enyhítő körülményeket figyelembe vette.

= Adó és illetékhatárlékok előnyös rendezése. Az 1934 április 1. előtt keletkezett adók, illetékek és bírságok 1940 szeptember 30-ig igen kedvezményes módon rendezhetők. Az adók és illetékek 10 százalékát kell készpénzben és 20 százalékát háromszázalékos bónokban fizetni. Az adósság 70 százaléka, a kamatok és költségek elengedtetnek. A kihágásból származó bírságok — a büntetőjogi és saharinbírságok kivételével — 2 százalékos összeg lefizetésével vagy 5 százaléknak bónokkal való fizetésével rendezhetők. A bónok névértékben számíthatóak. Szeptember 30. után a rendezés sokkal nehezebb, tehát az érdekeltek számára jobb, ha addig elintézik 1934. előtti tartozásaikat.

= A banati gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: Búza 650 lei, tengeri 560, zab 600, tókmag 1500, napraforgómag 850 lei. Az árak lemorzsolódnak, a piac csendes, üzletkötés alig van.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—873.13, dollár 211.65—216.95, svájci frank 46.37—47.51, holland forint 112.40—115.20, palesztinai font 852.84—874.16, egyiptomi font 873.54—895.38, belgas 35.09—36.02. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—582.08, svájci frank 30.91—31.67, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.98—3.05, (felár nélkül) török líra 92.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATÁ:

Szombaton, május 18-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Dacilor ucca 10 szám alatt levő Kovács dr. gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Ciprian Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Ujkirodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

= KÖZGAZDASÁG =

Kibővült a román személyzet alkalmazásának ellenőrzésére alakult bizottság hatásköre

Véleményező hatósággá lesz a cégbejegyzések tárgyában

A román személyzet alkalmazásának ellenőrzésére alakított bizottság hatáskörét a nemzetgazdasági minisztérium kibővítette. Ismeretes, hogy a cégbejegyzési törvény kvalifikációhoz köti a kereskedelem üzését és ezen szabály alól a nemzetgazdasági miniszter adhat felmentést. Ez így is történt 1933. december 15 óta, amikor a cégbejegyzési törvény megjelent. Várható volt, hogy vegrehatás utasítás határozza meg az irányelveket, amelyek mel-

lett a felmentés megadható. Mivel egyelőn végrehajtási utasításra nem volt szükség, az nem is jelent meg, viszont a miniszter nem akarja, hogy ez irányban önkényes gyakorlat valósuljon meg, a felmentések megadása feletti döntést a román személyzet alkalmazását ellenőrző bizottság hatáskörébe utalta, illetve a döntés ezen bizottság véleménye alapján történik. Természetes, hogy a bizottság eddigi működési körét megtartja.

A behozatali engedélyek a lejárat után még 15 napig érvényesek

A külkereskedelmi minisztérium importszabályozó igazgatósága közli, hogy minden előzetes meghosszabbítás nélkül elvámolható az az áru, a

melyek a behozatali engedély lejártától számított 15 napon belül érkeznek a vámhivatalhoz.

(=) Luxuscipőt csak külön engedély alapján lehet árusítani. A törvény és a nemzetgazdasági miniszter rendelete alapján a kereskedők luxuscipőt csak külön engedély alapján árusíthatnak. Az engedélyt, vagy a nemzetgazdasági minisztérium, vagy a királyi helytartóság adja ki. Temestartomány királyi helytartósága körrendeletet intézett az összes községek vezetőihez, akiket figyelmeztetnek, hogy a községükben működő kereskedőket, amennyiben azok luxuscipőt árusítására engedélyt kérnek, figyelmeztessék a kérvény mielőbbi benyújtására. A kérvényen a községi vezetőség igazolja, hogy az illető kereskedő bejegyzett cég. A kérvényre tizenhat leies kincstári és két leies repülőbélyeget kell tenni.

= A municions-ládák illetéke. A 15szer-ládák átmeneti forgalmi adóját a pénzügyminisztérium 2,7 százalékról 1 százalékra mérsékelte. Ez vonatkozik a fégyártmányokra, tehát a nem összeállított ládákra és az export esetében is.

= A búzatermelés elég lesz a belső szükséglet fedezésére. A búzával bevitt földek — a tavaszi vetéseket is ideszámítva — 30—35 százalékkal kisebb területre terjednek, mint az elmúlt évben. A termés azonban elegendő lesz a belső szükséglet fedezésére és semilyen intézkedés nem látszik szükségesnek a belső fogyasztás megrendszabályozására. Ezzel szemben a buzakivitel szabályozni kell

Rádió

Szombat, május 18.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 12.50: Havai zenekar hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Suchici Doina akkordeon számokat ad elő. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Angol és amerikai énekesek hanglemezeiről. 14.40: Országőrök órája. 19.00:

Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek, Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.00: Előadás. 20.15: Jazz zenekar hangversenyez. 20.45: Rádió ujság. 21.00: A rádió postája. 21.15: A jazz zenekar tovább játszik. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Román táncok és dalok hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemezek. 11.00: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 13.00: Időjárásjelentés. 13.10: A póstászenekar hangversenyez. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek.

15.30: Hírek. 17.20: Meseidőlet. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Ember Nándor zongorázik. 18.45: Pósta-műszaki tanácsadó. 19.15: A régi pesti vurstli muzsikája, zenés hangulatkép. 20.15: Hírek. 20.25: Bura Sándor cigányzenekara. 21.00: Északiak, dráma 3 felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és ruszin nyelven. 23.10: Magyar és külföldi tánclemezek. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.45: Keömley Bianca énekel zongorakísérettel. 20.00: Előadás. 20.25: Mezőgazdasági félóra. 21.00: Hírek, hírek szlovák és ruszin nyelven. 21.25: Hangverseny. Közben (kb. 22.35:) Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. **ALLÁSKERESÉS** rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. **Vastag** betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. **Bratiano** 3 Telefon: 28—10. **II. kerületben:** Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. **III. kerületben:** Flauder trafik, Piata Lahovari. **IV. kerületben:** March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 51. — Galgöczy trafik Strada Bratiano 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

A temesvári magyar népközösségi iroda intelligens, komoly tisztviselőt alkalmaz. Magyar, román és német nyelv kifogástalan tudása és levelezése, valamint gépirás és gyorsírás feltétlenül szükséges. Bővebb felvilágosítás a Magyar Népközösség irodájában (Bul. Regina Mária 8.) kapható, ahová május 25-ig az iratok benyújtandók. 992

Szállodám részére idősebb nőt (lehet férfi is) keresek, aki szállodám önálló vezetését vállalná. Havi fizetés 1500 leu, lakás és koszt. Ovadékképes egyének írjanak Nyéki József Bistrita, Piata Decebal 13. szám. 997

Komoly gyakorlattal bíró francia szabásművészt azonnalra felvesz fővárosi női divízió női szalon. Ajánlatokat „Szabásművész” jellegre Rudolf Mosse Oradea.

Allást keres

Házmasternek mennék jó bizonyítványokkal. Megkeresések „Központi fűtéshez értek” jellegre a kiadóba. 995

Férfi fodrász segéd szezonai állást keres fürdőhelyre. Ajánlatok fizetési feltételekkel az alábbi címre küldendők. Kerekes József Faget Str. Alexandri 2 szám. 1000

Lakás

Modern ötszobás déli, fekvésű, balkonos lakás, orvosnak is megfelel, 3500 leuért azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 1000

Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Állás-velei

Alig viselt legfinomabb szövethől készült világoszürke nyári öltöny 2200 leu, átmenti felöltő 1800 leu, selyembélésű zsakett öltöny 1200 leu, magas férfitermetre eladó, ugyancsak 42 sz. cipő, fehérnemű és nyakkendők. Gyárvaros Str. Titu Maiorescu 11. Délelőtt 10—1-ig délután 4—7-ig. 963

Szép ebédlő fekete tölgyfa eladó. V. Str. Geml 8. 994

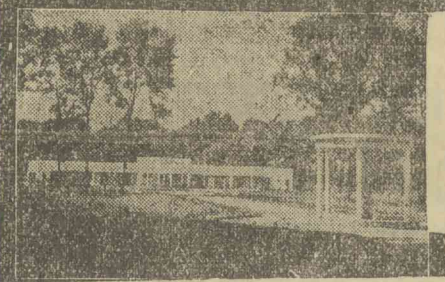
Eladó vadonatúj A. E. G. szövőszék motorok még gyári csomagolásban. Cím Schwimmer II., Str. Penes Curcanul 2. 998

Keresek megvételre trencskoot felöltőt, katona zubbonyt, bricsesz nadrágot, vickelkamasnit, tisztí sapkát, és külső katonai derékszíjat. Felvilágosítást a Déli Hírlap kiadóhivatalában. 1025

Eladó 1 éves svájci fejős kecske. IV. Str. Sturda 15. 1003

Bútor teljesen új, modern diófa hálószoba és egy használt diófa ebédlő olcsón eladó. II., Str. Dorobantilor 1.

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomást, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat.
Szezon: május 1-től október 15-ig

A VASÚT NYÁRI MENETRENDJE ÉRVÉNYES 1940 MÁJUS 19-TŐL

Vonat indulása a józsefvárosi pályaudvarról

Arad Nagyváradig sz. v.	1.20
Aradra motor	4.50
Aradra motor	6.20
Aradra (csatlakozás Budapestre) Nagyváradig sz. v.	8.30
Aradra motor	10.25
Aradra Nagyváradig gy. v.	12.10
Aradra Nagyváradig sz. v.	14.49
Aradra csatlakozással Budapestre sz. v.	16.27
Aradra Nagyváradig sz. v.	19.50
Aradra motorvonat	22.10
Bucurestire rapid	8.00
Bucurestire rapid	12.15
Bucurestire személyvonat	13.15
Bucurestire gyorsvonat	21.45
Turnu-Severinre személyvonat	9.55
Turnu-Severinre személyvonat	18.00
Turnu-Severinre személyvonat	0.00
Karánsebesre motorvonat	4.00
Lugosra motorvonat	5.40
Buziásra motorvonat	5.20
Buziásra motorvonat	9.40
Buziásra motorvonat	11.35
Buziásra személyvonat jun. 15—szept. 15.	8.20
Buziásra motorvonat	14.40
Buziásra motorvonat	18.10
Csanádra Nyerőig motorvonat	8.15
Zombolyára Lovrinon át motor	11.38
Csanádra Nyerőig motorvonat	14.28
Csanádra Nyerőig személyvonat	18.02
Keresztesre motorvonat	7.57
Keresztesre motorvonat	13.22
Keresztesre személyvonat	18.05

Jánra, Oravicára, elágazás Lieblingre m. v.	13.58
Zombolyára személyvonat	1.30
Zombolyára motorvonat	5.38
Zombolyára személyvonat	7.40
Zombolyára személyvonat	13.33
Zombolyára személyvonat	18.26
Zombolyára rapid	19.44
Jánosfüldre motorvonat	8.35
Jánosfüldre motorvonat	14.54
Jánosfüldre személyvonat	19.54
Radnára motorvonat	5.00
Radnára sz. v. szükség esetén	5.56
Radnára motorvonat	10.50
Radnára motorvonat	14.27
Radnára motorvonat	18.55
Gyarmatára sz. v. hétköznap	16.30
Gyarmatára személyvonat	18.28
Resicára sz. v. elágazás Gyér, Versec, Oravica felé	7.30
Resicára motor, elágazás Gyerre	11.25
Resicára sz. v. elágazás Gyér, Liebling, Bázias felé	16.05
Resicára motor elágazás Oravica	20.06
Moravicára motorvonat elágazás Lieblingre	5.45
Moravicára Versecig motor	13.37
Moravicára Belgrádig elágazás Gyerre személyvonat	19.42
Valkányra motor	7.52
Valkányra motor	13.45
Valkányra személyvonat	17.42

Vonatok érkezése a józsefvárosi pályaudvarra

Aradról motor	2.20
Aradról, Nagyváradról sz. v.	7.20
Aradról személyvonat	9.30
Aradról, Budapestről, Nagyváradról személyvonat	12.48
Aradról, Nagyváradról gyorsv.	14.25
Aradról motor	15.50
Aradról motor	17.40
Aradról, Nagyváradról, Budapestről sz. v.	19.25
Aradról motor	21.35
Aradról, Nagyváradról sz. v. Budapestre gyorsvonat	22.50
Bucurestiből gyorsvonat	7.15
Bucurestiből személyvonat	14.45
Bucurestiből rapid	19.30
Bucurestiből rapid	23.40
Turnu-Severinről személyvonat	5.30
Turnu-Severinről személyvonat	9.10
Turnu-Severinről személyvonat	22.32
Karánsebesről motor	13.30
Lugosról motor	21.12
Buziásról motor	7.28
Buziásról motor	11.53
Buziásról motor	14.16
Buziásról motor	17.16
Buziásról sz. v. jun. 15-szept. 15.	19.40
Buziásról motor	21.40
Nyerőről Csanádon át motor	6.40
Zombolyáról Lovrinon át mot.	10.55
Nyerőről Csanádon át motor	13.05
Zombolyáról Lovrinon át mot.	17.00
Nyerőről Csanádon át motor	19.59
Keresztesről személyvonat	6.56
Keresztesről motor	12.12
Keresztesről motor	17.47
Jánról, Oravicáról, Lieblingről motorvonat	17.27
Zsebelyről, Lieblingről, Gyérről motorvonat	21.19
Zombolyáról személyvonat	7.38
Zombolyáról személyvonat	9.48
Zombolyáról rapid	12.01
Zombolyáról személyvonat	16.03
Zombolyáról sz. v.	21.28
Jánosfüldről sz. v.	6.30
Jánosfüldről motor	12.50
Jánosfüldről motor	18.20
Radnáról motor	7.23
Radnáról motor	13.10
Radnáról motor	16.02
Radnáról sz. v. szükség szerint	20.27
Radnáról motor	21.24
Gyarmatáról sz. v. hétköznap	6.53
Gyarmatáról sz. v. hétköznapokon szükség esetén	6.13
Gyarmatáról motorvonat	17.28
Resicáról, Oravicáról, Báziasról, Gyérről személyvonat	7.07
Resicáról, Oravicáról motor	10.47
Resicáról Oravicáról, Versecről, Gyérről, Lieblingről sz. v.	20.04
Resicáról, Oravicáról motor	22.55
Moravicáról, Lieblingről motor	8.42
Moravicáról, Belgrádról, Gyérről személyvonat	11.10
Moravicáról, Versecről, Gyérről, Lieblingről motor	16.54
Valkányról személyvonat	7.00
Valkányról motor	13.27
Valkányról motor	20.31

Nyomtatja a „HIRLAP” tipoz rana si cultura S. L. A. P. BUCURESTI